

Č. k.: 7430/2023

Bratislava 02. 01. 2024

ROZHODNUTIE O ODVOLANÍ

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky ako odvolací orgán príslušný podľa § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o potravinách“) **vo veci odvolania účastníka konania: BILLA s. r. o., Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava, IČO: 31 347 037, zo dňa 29. 11. 2023, zastúpeného na základe plnomocenstva zo dňa**

proti rozhodnutiu Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Humenné č. k. 491/2023-410-02 zo dňa 13. 11. 2023, ktorým uložila úhrnnú pokutu vo výške 45 000 eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách za nedostatky zistené pri úradnej kontrole potravín dňa 19. 12. 2022 v prevádzkarni: BILLA s. r. o., filiálka 505, Laborecká 68, 066 01 Humenné, rozhodla takto:

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov odvolanie účastníka konania **zamieta a rozhodnutie** Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Humenné č. k. 491/2023-410-02 zo dňa 13. 11. 2023 **p o t v r d z u j e.**

Odôvodnenie:

I.

Napadnutým rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy (ďalej len „RVPS“) Humenné č. k. 491/2023-410-02 zo dňa 13. 11. 2023, bola kontrolovanému prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku: BILLA s. r. o., Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava, IČO: 31 347 037, ako účastníkovi konania uvedenému vo výroku tohto rozhodnutia (ďalej aj „účastník konania“ alebo „odvolateľ“), uložená úhrnná pokuta vo výške 45 000 eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách. Podkladom pre vydanie rozhodnutia boli nasledovné skutočnosti:

Podkladom pre vydanie rozhodnutia boli skutočnosti zistené inšpektormi RVPS Humenné pri výkone **cielenej úradnej kontroly potravín dňa 19. 12. 2022** v čase od 8.10 hod. do 12.30 hod. v prevádzkarni BILLA s. r. o., filiálka 505, Laborecká 68, 066 01 Humenné. Kontrola bola vykonaná v zmysle oprávnení zákona o potravinách a bola zameraná na potraviny konzumované v období Vianoc (CK 23/263). Použitou kontrolnou metódou bola inšpekcia.

Pri výkone tejto úradnej kontroly potravín v uvedenej prevádzkarni boli zistené a zdokumentované nedostatky v nasledovných oblastiach:

Hygiena predaja:

- chladiarenská vitrína s uchovávanými mliečnymi výrobkami bola v hornej časti znečistená; inšpektori uviedli, že uvedené nedostatky sú v rozpore s Prílohou II Kapitola V ods. (1) písm. a), písm. b) Nariadenia EP a Rady (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín. Uvedený nedostatok bol odstránený na v čase kontroly.

Nedostatky pri predaji potravín

➤ ***Na trh boli umiestňované potraviny nesprávne označené***

*MEAT (R)EVOLUTION - hovädzí burger US BLACK ANGUS 2 ks, hovädzie mäso chladené, mleté, vákuovo balené 250 g, v počte 6 ks/ 1,5 kg v cene 4,90 €/ks, spolu 29,4 €, DS: 29.12.2022, ú.s.č. výrobcu: BG 2501 002 EO, dodávateľ: DMi TRADING SK, s.r.o., Žitavská 16, 821 07, Bratislava. Informácie uvedené v opisnom názve „hovädzí burger a hovädzie mäso mleté“ nie sú pre spotrebiteľa presné a jasné z dôvodu, že v zložení výrobku sú uvedené zložky: *hovädzie mäso, jedlá soľ, čierne korenie, bambusová vláknina, antioxidanty, askorban sodný, kyselina l-askorbová, regulátor kyslosti, citrany sodné.* Z uvedeného zloženia sa jedná o mäsový prípravok, nie o mleté mäso. Inšpektori konštatovali, že uvedené je v rozpore s čl. 7 ods. 2 Nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom.*

➤ ***Skladovanie potravín v rozpore s deklaráciou výrobcu, uvedenou na obale potraviny***

Výrobok *Kapustnica - šťava z kvasenej kapusty bielej 500 ml*, bol v čase kontroly uchovávaný pri teplote + 20,9 °C, pričom teplota deklarovaná výrobcom je od + 3 °C do + 10 °C.

Inšpektori uviedli, že uvedené je v rozpore s § 12 ods. 1, písm. l zákona o potravinách; v čase kontroly bol uvedený výrobok presunutý do chladiarenského zariadenia.

Teplota bola nameraná kalibrovaným teplomerom, č. k. A1863/21.

Bola predložená evidencia o monitorovaní teplôt vo všetkých chladiacich a mraziacich zariadeniach.

➤ ***Na trh boli umiestňované potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu, a to:***

1. *Mandarinky sieťka 1 kg, I. trieda kvality, odroda: Clemenules*, pôvod: Španielsko, dodávateľ: VitaZel&company, spol. s.r.o., ul. Nová 1473, 94632 Marcelová. Z celkového počtu balení, ponúkaných na predaj (3 balenia) boli nevhodné na ľudskú spotrebu 2 ks (celková hmotnosť 2 kg v hodnote 3,98 €, čo predstavuje porušenosť 66,66%) z dôvodu rozbredlej konzistencie, hniloby, presahujúcej do dužiny;
2. *BIO Pomaranče sieťka 1 kg, trieda kvality II, odroda: Navelina*, pôvod: Španielsko, dodávateľ: Campiña Verde S.L.C/Lucano, 13-14003, Cordoba. Z celkového počtu ponúkaných na predaj - 1 balenie bolo nevhodné na ľudskú spotrebu 1 balenie v hodnote 2,49 € (100% porušenosť) - výskyt bielej plesne na povrchu a rozbredlá konzistencia;
3. *Clever cibuľa žltá sieť 1 kg, odroda: Crockett*, pôvod: Slovensko, výrobca: Zeleninárska s.r.o., 900 50 Kráľová pri Senci. Z celkového počtu 75 balení, ponúkaných na predaj bolo 8 ks (celková hmotnosť 8 kg v hodnote 7,92 €), nevhodných na ľudskú spotrebu, čo predstavuje 10,67% porušenosť - výskyt hniloby, zasahujúcej do dužiny, roztečené plodiny a výrazný hnilobný zápach;
4. *Billa Bio cesnak 150 g sieťka, II. trieda kvality*, pôvod: Taliansko, dodávateľ: Campiña Verde Italia, s.r.l., Via Tolomeo 11, 37135 Verona, Taliansko. Z celkového množstva, ponúkaného na predaj - 7 balení, boli nevhodné na ľudskú spotrebu 3 balenia, čo predstavuje 42,86% (hmotnosť spolu: 0,45 kg v hodnote 5,37 €) - výskyt zelenej plesne, zmena konzistencie a farby (hnedá farba);
5. *Cesnak voľný*, pôvod: Slovensko, dodávateľ: CS Petrovany 585, 082 53 Petrovany - z celkového množstva, ponúkaného na predaj 6,9 kg, bolo nevhodných na ľudskú spotrebu 1,22 kg, čo predstavuje 17,68% porušenosť - výskyt zelenej plesne, zmena konzistencie a farby (hnedá farba);

6. *Uhorka šalátová*, pôvod: Španielsko - z celkového množstva, ponúkaného na predaj 36 ks, bolo nevhodných na ľudskú spotrebu 6 ks, cena 1,09 €/ks, v hodnote 6,54 €, čo predstavuje 16,67% porušenosť- mäkká konzistencia, lokálne hnilobné ložiská, zmena farby (svetlozelená). Dodávateľ: CS Petrovany 585, 082 53 Petrovany.

Všetok tovar bol dodaný dňa 17.12.2022 z centrálného skladu Petrovany 585, 082 53 Petrovany, dodací list č. 2022/0291. Inšpektori konštatovali, že uvedené v rozpore s § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách a čl. 14 Nariadenia ES č. 178/2002.

Na základe preukázaných kontrolných zistení uložili inšpektori v zmysle § 20 ods. 9 zákona o potravinách opatrenie na mieste: *Zákaz umiestňovania na trh čerstvého ovocia a zeleniny, nevhodných na ľudskú spotrebu, uvedených v bode III. tohto úradného záznamu; Termín: 19.12.2022. Odôvodnenie uložených opatrení na mieste: Porušenie požiadaviek zákona č. 152/1995 o potravinách, ako aj Nariadenia ES č. 178/2002.*

Zistené skutočnosti sú písomne a fotograficky zdokumentované v Zázname o úradnej kontrole potravín č. HE/2022/KnKrDo/306 zo dňa 19. 12. 2022, ktorý bol prerokovaný s vedúcou filiálky pani [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ktorá bola oboznámená so zistenými skutočnosťami a uloženým opatrením, voči ktorému nepodala námietky a záznam podpísala s vyjadrením: „*Uložené opatrenia beriem na vedomie. Opatrenia boli vykonané v záujme nemarenia výkonu kontroly. Svojim podpisom potvrdzujem len prevzatie tohto dokumentu, ktorý odovzdám vedeniu spoločnosti*“.

Na základe týchto kontrolných zistení **začala príslušná RVPS Humenné** v súlade s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o správnom konaní“ alebo „správny poriadok“) **správne konanie č. k.: 491/2023-410-01** vo veci zistených porušení zákona o potravinách, predpisov vydaných na jeho vykonanie a osobitných predpisov a účastníkovi konania dala možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia v lehote 5 dní od doručenia Upovedomenia o začatí správneho konania zo dňa 13. 10. 2023 vyjadril k skutočnostiam, zisteným pri výkone úradnej kontroly dňa 19. 12. 2022, uvedeným v Zázname o úradnej kontrole potravín č. HE/2022/KnKrDo/306, prípadne navrhol doplnenie dokazovania vo veci, pričom uviedla zistené skutočnosti, ktorými malo dôjsť k porušeniu zákona o potravinách, predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo priamo aplikovateľných právnych aktov Európskej únie, ich predbežné právne posúdenie a dotknuté právne predpisy; zároveň poučila účastníka konania o jeho procesných právach a povinnostiach. Prílohou upovedomenia bol uvedený záznam a fotodokumentácia, vyhotovená pri úradnej kontrole.

Účastník konania, ktorému bolo upovedomenie o začatí správneho konania doručené do jeho elektronickej schránky dňa 17. 10. 2023, nevyužil svoje procesné práva a v určenej lehote sa k upovedomeniu o začatí správneho konania **nevyjadril**.

Dňa 13. 11. 2023 RVPS Humenné vydala rozhodnutie č. k. 491/2023-410-02, ktorým účastníka konania uznala zodpovedným za spáchanie správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. p), viacerými skutkami, podľa § 28 ods. 2 písm. f), a to opakovane a podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách, tiež opakovane a uložila mu úhrnnú pokutu vo výške 45 000 eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 uvedeného zákona. Rozhodnutie bolo účastníkovi konania zaslané elektronicke do jeho schránky prostredníctvom portálu slovensko.sk a bolo mu doručené dňa 15. 11. 2023.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu **zaslal dňa 29. 11. 2023** účastník správneho konania prostredníctvom advokátskej kancelárie [REDAKOVANÉ] elektronicke v zákonom

stanovenej 15-dňovej lehote **odvolanie** zo dňa 29. 11. 2023. Vo svojom odvolaní popísal postup od vykonania úradnej kontroly dňa 19. 12. 2022 až po vydanie odvolaním napadnutého rozhodnutia a v časti II. odvolania namieta neprimeranosť výšky uloženej pokuty. Hoci uvádza, že určenie výšky pokuty závisí od správnej úvahy správneho orgánu po zohľadnení kritérií uvedených v § 28 ods. 10 zákona o potravinách, namieta, že „*aplikácia správnej úvahy je limitovaná: princípom legitímneho očakávania vyjadreným v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, precedenčnou zásadou vyjadrenou v § 3 ods. 5 druhej vete Správneho poriadku, zásadami ukladania trestov vyjadrenými v Trestnom zákone, osobitne so zásadou úmernosti sankcie k spáchanému protiprávnemu deliktu a zásadou individualizácie sankcie*“, pričom poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. 12. 2019, spis. zn.: 6Asan/21/2018. V súvislosti so zistenými nedostatkami u ovocia a zeleniny odvolateľ namieta, že tieto môžu byť hodnotené aj z pohľadu Zákona č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov, pričom v tejto veci poukazuje na rozhodnutie ŠVPS SR o odvolaní č. k. 6426/2021 zo dňa 21. 12. 2021, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie RVPS Martin č. k.: 2043/2021, č. spisu 1318/2021-410 zo dňa 13. 10. 2021, ktorým bola spoločnosti BILLA za opakované umiestňovanie na trh štyroch druhov plodín nevhodných na ľudskú spotrebu uložená pokuta vo výške 3.300,- €. Ďalej namieta, že RVPS v rámci hodnotenia minulosti prihliadla aj na viaceré rozhodnutia o uložení pokút vo výške 55.000,- €, 6.000,- €, 19.000,- €, ktoré nadobudli právoplatnosť až po dotknutej úradnej kontrole potravín. Poukazovaním na vykázaný zisk spoločnosti za rok 2022 a počet filiállok považuje výšku pokuty za neproporcionálnu z hľadiska majetkových pomerov filiálky, pričom tiež uvádza, že nedostatky neohrozili život ani zdravie spotrebiteľov a ani nebola nikomu spôsobená žiadna škoda. V závere odvolania vzhľadom na uvedené argumenty navrhuje, aby RVPS: a) v zmysle ust. § 57 ods. 1 Správneho poriadku v rámci svojej právomoci autoremediou v plnom rozsahu ňou vydané Rozhodnutie zmenila čo do výšky uloženej pokuty berúc do úvahy argumenty spoločnosti BILLA uvedené v časti II tohto Odvolania alebo b) v súlade s ust. § 57 ods. 2 Správneho poriadku vec postúpila odvolaciemu orgánu a ten Rozhodnutie v súlade s ust. § 59 ods. 2 Správneho poriadku zmenil tak, ako navrhujeme vyššie pod písmenom a).

RVPS Humenné ako prvostupňový vecne a miestne príslušný správny orgán po tom, čo odvolaniu nevyhovela, zaslala dňa 05. 12. 2023 podľa § 57 ods. 2 zákona o správnom konaní odvolanie spolu so spisovým materiálom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) ako nadriadenému správnomu orgánu najbližšieho vyššieho stupňa na ďalšie konanie – spis bol doručený ŠVPS SR dňa 08. 12. 2023, zaevidovaný pod číslom 10414, č. spisu 7430/2023. Súčasťou spisu bolo stanovisko RVPS Humenné, v ktorom sa vyjadrila k námietkam, týkajúcim sa kontroly čerstvého ovocia a zeleniny v zmysle zákona č. 491/2001 Z.z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov a v závere vyjadrenia uviedla, že má za to, že „*napadnuté rozhodnutie splňa všetky obsahové a formálne náležitosti určené v zákone o správnom konaní. Z toho dôvodu RVPS Humenné na výške uloženej pokuty trvá a navrhuje napadnuté rozhodnutie potvrdiť.*“

O postúpení odvolania spolu so spisovým materiálom ŠVPS SR informovala RVPS Humenné právneho zástupcu účastníka konania listom č. 491/2023-410-04 zo dňa 05. 12. 2023.

II.

V zmysle § 59 ods. 1 zákona o správnom konaní ŠVPS SR preskúmala napadnuté rozhodnutie a celý spisový materiál, vrátane zákonnosti postupu RVPS Humenné, ako aj zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia. Zhodnotila dokazovanie vykonané orgánom prvého stupňa a dôkladne sa zaoberala námietkami účastníka konania. Zistila, že odvolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou a včas. Po oboznámení sa so všetkými skutočnosťami tvoriacimi predmet prejednávanej veci odvolací orgán konštatuje:

Podľa § 4 ods. 1 zákona o potravinách sú prevádzkovatelia povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie, vrátane predaja na diaľku, dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Podľa § 18 ods. 2 zákona o potravinách sa úradnou kontrolou overuje dodržiavanie požiadaviek ustanovených zákonom o potravinách a osobitnými predpismi na všetkých stupňoch výroby, spracúvania potravín a ich distribúcie.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o potravinách orgány uvedené v § 21 ods. 1 písm. b) až d) vykonávajú úradnú kontrolu potravín podľa osobitného predpisu (s odkazom na Nariadenia (EÚ) č. 2017/625).

Podľa § 20 ods. 9 zákona o potravinách zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín vykonávajúci úradné kontroly potravín sú oprávnení na základe skutočností zistených úradnou kontrolou potravín ukladať na mieste opatrenia podľa ods. 12, § 19 ods. 2 a opatrenia podľa osobitných predpisov (s odkazom na čl. 138 Nariadenia (EÚ) č. 2017/625).

Podľa článku 138 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. 03. 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (nariadenie o úradných kontrolách), ďalej „Nariadenie (EÚ) 2017/625“: *Ak sa preukáže nedodržiavanie pravidiel, príslušné orgány prijímú: a) akékoľvek opatrenie potrebné na určenie pôvodu a rozsahu nedodržiavania pravidiel a na určenie zodpovednosti prevádzkovateľa a b) vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby dotknutý prevádzkovateľ napravil nedodržiavanie pravidiel a zabránil ďalšiemu výskytu takéhoto nedodržiavania pravidiel. Príslušné orgány pri rozhodovaní o tom, ktoré opatrenia prijímú, zohľadnia povahu nedodržiavania pravidiel a minulé záznamy prevádzkovateľa, pokiaľ ide o dodržiavanie pravidiel. Podľa článku 138 ods. 2 písm. g) nariadenia (EÚ) 2017/625: Príslušné orgány konajúc v súlade s odsekom 1 tohto článku prijímú akékoľvek opatrenie, ktoré považujú za vhodné na zabezpečenie dodržiavania pravidiel uvedených v článku 1 ods. 2, a to vrátane týchto opatrení, ale neobmedzujúc sa len na ne: nariadenie stiahnutia od používateľov, stiahnutia z trhu, odstránenia a zničenia tovaru, pričom v náležitých prípadoch povolia používanie tovaru na iné účely, než na ktoré bol pôvodne určený. Podľa článku 138 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2017/625: Príslušné orgány poskytnú dotknutému prevádzkovateľovi alebo jeho zástupcovi: a) písomné oznámenie o svojom rozhodnutí týkajúcom sa konania alebo opatrenia, ktoré sa má prijať v súlade s odsekmi 1 a 2, spoločne s odôvodnením tohto rozhodnutia a b) informácie o akomkoľvek práve na odvolanie sa proti takýmto rozhodnutiam a o uplatniteľnom postupe a lehotách v súvislosti s takýmto právom na odvolanie sa.*

Podľa § 20 ods. 10, 11 zákona o potravinách opatrenie podľa odseku 9 oznámi zamestnanec orgánu úradnej kontroly potravín ústne príslušnému zodpovednému zamestnancovi prevádzkovateľa a bezodkladne o ňom vyhotoví záznam o úradnej kontrole potravín. Ak prevádzkovateľ nesúhlasí s uloženým opatrením, môže proti nemu podať ústne námietky, ktoré orgán úradnej kontroly potravín uvedie v zázname podľa odseku 10 alebo ich môže podať písomne do piatich pracovných dní. Podané námietky nemajú vo vzťahu k uloženým opatreniam odkladný účinok. O podaných námietkach rozhodne vedúci zamestnanec príslušného orgánu úradnej kontroly potravín do piatich pracovných dní odo dňa ich podania. Písomné vyhotovenie rozhodnutia o námietkach sa doručuje prevádzkovateľovi a je konečné.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) a d) orgány štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín podľa tohto zákona a osobitných predpisov sú c) štátna veterinárna a potravinová správa, d) regionálne veterinárne a potravinové správy.

Podľa § 23 ods. 6 zákona o potravinách *orgány úradnej kontroly potravín v rámci svojej pôsobnosti ukladajú opatrenia a pokuty a prerokujú priestupky, ktoré zistia pri úradnej kontroly potravín.* .

Podľa § 28 ods. 10 zákona o potravinách *orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa a na to, či ide o opakované protiprávne konanie. Ak sa prevádzkovateľ dopustí podvodných alebo klamlivých praktík, orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada aj na hospodársku výhodu, ktorú mohol prevádzkovateľ protiprávnym konaním získať.*

Podľa § 28 ods. 13 zákona o potravinách *sa na konanie o uložení pokuty vzťahuje správny poriadok.*

Podľa § 31 ods. 2 zákona o potravinách *sa na konanie podľa tohto zákona vzťahuje správny poriadok okrem konania podľa § 20 ods.4, 9, 12 a § 20a.*

Dňa 13. 11. 2023 RVPS Humenné vydala rozhodnutie č. k. 491/2023-410-02, ktorým účastníka konania uznala zodpovedným za spáchanie správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách viacerými skutkami, podľa § 28 ods. 2 písm. f), a to opakovane a podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách, tiež opakovane a uložila mu úhrnnú pokutu vo výške 45 000 eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 predmetného zákona za porušenie povinností a požiadaviek na hygienu pri umiestňovaní potravín na trh, za to že umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené a potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pri rozhodovaní o inom správnom delikte vychádzala RVPS Humenné z dôkazných materiálov, ktoré tvoria obsah spisu: Záznam o úradnej kontrole potravín č. HE/2022/KnKrDo/306 zo dňa 19. 12. 2022; fotodokumentácia, vyhotovená pri úradnej kontrole dňa 23. 11. 2021; Rozhodnutia RVPS Humenné č.k. 178/2022-410-03 zo dňa 21. 03. 2022, v spojení s Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 4448/2022 zo dňa 23. 05. 2022 (právoplatné dňa 24. 05. 2022), č.k. 403/2022-410-03 zo dňa 04. 10. 2022 (právoplatné dňa 25. 10. 2022) a č. k. 112/2022-400-03 zo dňa 18. 02. 2022 (právoplatné 26. 04. 2022) pri hodnotení konania ako konania opakovaného.

ŠVPS SR po posúdení prvostupňového rozhodnutia a námietok účastníka konania dospela k uvedeným záverom:

1.)

Z dôkazov, ktoré boli zistené a získané zákonným spôsobom počas úradnej kontroly potravín dňa 19. 12. 2022 v čase od 8.10 hod. do 12.30 hod. v prevádzkarni BILLA s. r. o., filiálka 505, Laborecká 68, 066 01 Humenné, bolo podľa názoru odvolacieho orgánu dostatočne preukázané a zdokumentované, že účastník konania v rozpore v rozpore s § 4 ods. 1, § 12 ods. 1 písm. b) zákona o potravinách, Prílohou II Kapitola V ods. 1 písm. a) a Kapitola IX ods. 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín v platnom znení (ďalej „Nariadenie (ES) č. 852/2004“) **nezabezpečil hygienu predaja** – neudržiaval zariadenia v čistote a s dostatočnou frekvenciou nevykonával čistenie všetkého zariadenia používaného pri predaji, s ktorým potraviny prichádzajú do styku, aby sa zabránilo akémukoľvek riziku kontaminácie, nakoľko v predajných priestoroch bola chladiarenská vitrína s uchovávanými mliečnymi výrobkami v hornej časti znečistená. **Uvedeným konaním účastník konania naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách.**

Podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona o potravinách *ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku je povinný zabezpečiť hygienu predaja podľa osobitného predpisu (Nariadenia (ES) č. 852/2004), najmä vykonávať sústavné upratovanie, čistenie všetkého zariadenia používaného pri predaji, dezinfekciu, a v prípade potreby vykonanie dezinfekcie a deratizácie podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.*

Podľa Prílohy II Kapitola V ods. 1 písm. a) Nariadenia (ES) č. 852/2004 *všetky predmety, príslušenstvo a zariadenia, s ktorým potraviny prichádzajú do styku, musia byť a) účinne čistené a tam, kde*

je to potrebné, dezinfikované. Čistenie a dezinfekcia sa musí vykonávať s dostatočnou frekvenciou, aby sa zabránilo akémukoľvek riziku kontaminácie.

Podľa Prílohy II Kapitola IX ods. 3 Nariadenia (ES) č. 852/2004 potraviny sa musia na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie chrániť pred akoukoľvek kontamináciou, ktorá by mohla spôsobiť, že potraviny budú nevhodné na ľudskú spotrebu, škodlivé pre zdravie alebo kontaminované takým spôsobom, že by bolo bezdôvodné očakávať, že by sa mohli v takom stave konzumovať.

Podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 100 eur do 100 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi porušuje zásady správnej výrobných praxe, povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a pri ich umiestňovaní na trh.

Podľa názoru odvolacieho orgánu bolo uvedené konanie účastníka konania posúdené prvostupňovým správny orgánom po skutkovej a právnej stránke správne.

Odvolaateľ uvedené zistenia a ich právne posúdenie nenamieta. ŠVPS SR konštatuje, že hygiena potravín predstavuje súhrn zásad a opatrení, ktoré vedú k zachovaniu zdravotnej bezpečnosti potravín a je súčasťou preventívnych opatrení, ktorých cieľom je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.

Potravinárske priestory a zariadenia musia byť udržiavané v čistote a v takom dobrom technickom stave, aby sa minimalizovalo akékoľvek riziko kontaminácie.

2.)

Ďalej bolo podľa názoru odvolacieho orgánu dostatočne preukázané, že účastník konania dňa 19. 12. 2022 v čase od 8.10 hod. do 12.30 hod. v predmetnej prevádzkarni v rozpore s § 4 ods. 1, § 9 ods. 1 zákona o potravinách v nadväznosti na čl. 6, čl. 7 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (ďalej len „Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011“) **umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené**, a to: **MEAT (R)EVOLUTION - hovädzí burger US BLACK ANGUS 2**

ks, hovädzie mäso chladené, mleté, vákuovo balené 250 g, v počte 6 ks/ 1,5 kg v cene 4,90 €/ks, spolu 29,4 €, DS: 29.12.2022, ú.s.č. výrobcu: BG 2501 002 EO, dodávateľ: DMi TRADING SK, s.r.o., Žitavská 16, 821 07, Bratislava. Informácie „hovädzí burger a hovädzie mäso mleté“ uvedené v názve výrobku, nie sú pre spotrebiteľa presné a jasné z dôvodu, že poukazujú na hovädzie mäso chladené resp. mleté mäso, pričom zo zloženia výrobku (*hovädzie mäso, jedlá soľ, čierne korenie, bambusová vláknina, antioxidanty, askorban sodný, kyselina l-askorbová, regulátor kyslosti, citrany sodné*) vyplýva, že sa jedná o mäsový prípravok a nie o mleté mäso. **Uvedeným konaním účastník konania naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. f) zákona o potravinách.** S poukazaním na Rozhodnutie RVPS Humenné č. k.: 178/2022-410-03 zo dňa 21. 03. 2022, v spojení s Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 4448/2022 zo dňa 23. 05. 2022 (právoplatné dňa 24. 05. 2022) ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 6 zákona o potravinách v znení účinnom v rozhodnom čase uložená úhrnná pokuta vo výške 6 000 eur aj za to, že dňa 28. 04. 2021 v predmetnej prevádzkarni opakovane umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené – jeden druh, ktorého označenie zloženia nebolo pre spotrebiteľa presné, jasné a ľahko zrozumiteľné, nakoľko v názve a v zložení boli použité skratky zložky a Rozhodnutie RVPS Humenné č. k. 403/2022-410-03 zo dňa 04. 10. 2022 (právoplatné dňa 25. 10. 2022), ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách uložená úhrnná pokuta vo výške 9 000 € za to, že dňa 07. 10. 2021 v tej istej prevádzkarni opakovane umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené (jeden druh, u ktorého nebola zvýraznená látka spôsobujúca alergiu alebo neznášanlivosť, v označení zloženia ktorého je uvedená

zložka vajíčkova šťava, čo je pre spotrebiteľa nejasné a nezrozumiteľné), správny orgán konštatuje, že do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti týchto rozhodnutí došlo k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 2 zákona o potravinách, **čím sú splnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách.**

Podľa § 9 ods. 1 zákona o potravinách *ten, kto vyrába potraviny, manipuluje s nimi alebo ich umiestňuje na trh, je povinný ich označiť v kodifikovanej podobe štátneho jazyka údajmi podľa osobitného predpisu.* Osobitným predpisom je Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011. Týmto nariadením sa ustanovujú všeobecné zásady, požiadavky a zodpovednosti, ktoré sa vzťahujú na informácie o potravinách, a najmä označovanie potravín. Ustanovujú sa ním prostriedky, ktoré zaručujú právo spotrebiteľov na informácie, a postupy poskytovania informácií o potravinách. Toto nariadenie sa vzťahuje na prevádzkovateľov potravinárskych podnikov na všetkých stupňoch potravinového reťazca, kde sa ich činnosti týkajú poskytovania informácií o potravinách spotrebiteľom a vzťahuje sa na všetky potraviny určené konečnému spotrebiteľovi. V zmysle uvedeného nariadenia, čl. 6: *Akúkoľvek potravinu určenú na dodanie konečnému spotrebiteľovi alebo zariadeniam spoločného stravovania musia sprevádzať informácie o potravine v súlade s týmto nariadením a čl. 7 ods. 2: Informácie o potravinách musia byť presné, jasné a ľahko zrozumiteľné pre spotrebiteľa.*

Podľa Prílohy I Nariadenia (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu, *Definície, časť 1:*

bod 1.13. „Mleté mäso“ znamená vykostené mäso, ktoré bolo rozomleté na kúsky a obsahuje menej ako 1 % soli.

bod 1.15. „Mäsové prípravky“ znamenajú čerstvé mäso vrátane mäsa, ktoré bolo posekané na kúsky a ku ktorému boli pridané potraviny, prísady alebo prídavné látky alebo, ktoré bolo podrobené procesu, ktorý nepostačuje na zmenu vnútornej štruktúry svalového vlákna mäsa a tým na eliminovanie znakov čerstvého mäsa.

Podľa § 28 ods. 2 písm. f) zákona o potravinách *orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe □ podnikateľovi pokutu od 100 eur do 100 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába, balí alebo umiestňuje na trh potraviny nesprávne označené alebo neoznačené.*

Podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách *Ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.*

Účastník konania uvedené nedostatky v označení potravín nespochybnil ani nenamietal. Predajom nesprávne označených potravín sú poškodené záujmy a práva spotrebiteľa na trhu potravín tým, že mu nie sú poskytnuté jasné informácie o výrobku. Podrobne sa k označeniu predmetnej potraviny vyjadril prvostupňový správny orgán na str. 12 v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia. Odvolací orgán v tejto veci poukazuje na čl. 8 Nariadenia (EÚ) č. 1169/2011, ktorý upravuje zodpovednosť prevádzkovateľov potravinárskych podnikov za označenie potravín nasledovne:

1. *Za informácie o potravine je zodpovedný ten prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, pod ktorého menom alebo obchodným menom sa potravina umiestňuje na trh, alebo ak tento prevádzkovateľ nie je usadený v Únii, dovozca na trh Únie.*

2. *Prevádzkovateľ potravinárskeho podniku zodpovedný za informácie o potravinách zabezpečí prítomnosť a presnosť informácií o potravinách v súlade s uplatniteľným potravinovým informačným právom a požiadavkami príslušných vnútroštátnych predpisov.*

3. *Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov, ktorí neovplyvňujú informácie o potravinách, nedodávajú potraviny, o ktorých vedia, alebo na základe informácií, ktoré majú ako odborníci, predpokladajú, že nie sú v súlade s uplatniteľným potravinovým informačným právom či s príslušnými vnútroštátnymi predpismi.* 4. *Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v rámci svojej podnikateľskej činnosti nesmú meniť informácie priložené k potravinám, ak by takáto zmena uviedla konečného spotrebiteľa do omylu alebo inak znížila úroveň ochrany spotrebiteľa a možnosti konečného spotrebiteľa rozhodovať sa o výbere na základe informácií. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú zodpovední za všetky zmeny informácií o potravinách, ktoré potraviny sprevádzajú, ktoré vykonajú.*

5. *Bez toho, aby boli dotknuté odseky 2 až 4, prevádzkovatelia potravinárskych podnikov v rámci svojej podnikateľskej činnosti musia zabezpečiť plnenie požiadaviek potravinového informačného práva a príslušných vnútroštátnych predpisov, ktoré sú relevantné pre ich činnosť, a overia, či sú takéto požiadavky splnené.*

Aj keď nesprávne označenie výrobkov spôsobilo ich výrobcu alebo dodávateľ, s poukázaním na ods. 3 a 5 uvedeného článku je zrejmé, že účastník konania ako predávajúci má mať vypracovaný kontrolný systém a musí disponovať vyškoleným personálom, ktorý zabezpečí, aby sa nesprávne, nedostatočne alebo klamlivo označené potraviny neponúkali a nepredávali konečnému spotrebiteľovi. Pri kontrole označovania potravín ide v podstate o vizuálnu kontrolu obalov potravín, kontrolu údajov na nich a ich logický súlad. V prípade zistenia nedostatkov, nielen v kvalite ale aj v označení má možnosť takéto potraviny vrátiť a žiadať odstránenie nedostatkov. V tomto prípade nedostatky v označení výrobkov boli jasne rozpoznateľné – išlo o zrejmé, viditeľné nedostatky v označení, preto účastník konania ako predávajúci, resp. jeho školení pracovníci mali v rámci vnútornej kontroly tento nedostatok zistiť a potraviny vyradiť z trhu a uložiť oddelene v zázemí prevádzky, resp. mali skontrolovať označenie potravinárskych výrobkov ešte pred ich umiestnením na trh. Predávajúci je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky a za ich dodržiavanie zodpovedá objektívne, tzn. bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie – ide o objektívnu zodpovednosť bez možnosti liberácie. Potravinové právo je zamerané na ochranu záujmov spotrebiteľa a na to, aby mu boli poskytnuté všetky podklady pre informované rozhodnutie v súvislosti s potravinami, ktoré konzumuje a tiež je zamerané na predchádzanie podvodným alebo nekalým postupom.

3.)

Ďalej účastník konania porušil povinnosť prevádzkovateľa potravinárskeho podniku na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom a osobitnými predpismi podľa § 4 ods. 1 zákona o potravinách v nadväznosti na **povinnosť uchovávať potraviny pri teplotách deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku** podľa § 12 ods. 1 písm. l) zákona o potravinách, a to tým, že v predajných priestoroch dotknutej prevádzkarne umiestňoval na trh výrobok: **Kapustnica bez konzervačných látok - šťava z kvasenej kapusty 500 ml**, výrobca: ANDACO, s.r.o., Nitrianska 99, 920 01 Hlohovec, Slovenská republika (zloženie: šťava z kvasenej kapusty bielej, jedlá soľ, koreniny) pri teplote +20,9 °C, pričom teplota deklarovaná výrobcom je od +3 °C do +10 °C. Teplota bola meraná kalibrovaným teplomerom Testo 106, certifikát o kalibrácii č. A 1863/21. Účastník konania ako predávajúci nezabezpečil uchovávanie potravín za takých podmienok, aby sa zachovala ich kvalita a biologická hodnota, čím **naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách.**

Účastník konania namieta, že „nebolo preukázané, že by potravina skladovaná pri vyššej teplote ako bola udaná výrobcom, bola negatívne ovplyvnená týmto skladovaním a predstavovala tak riziko. Mohlo

ísť len o krátke umiestnenie potraviny mimo dotknutý priestor. Obdobne sa stane, keď si spotrebiteľ zakúpi mrazenú alebo chladenú potravinu a prenáša ju domov. Či už ju má v nákupnom košíku alebo v nákupnej taške cestou domov, potravina krátkodobo nie je uchovávaná za podmienok stanovených výrobcou, pričom nedôjde k jej znehodnoteniu“.

Odvolací orgán s uvedenými námietkami nesúhlasí, považuje ich za účelové a poukazuje tiež na tieto zákonné ustanovenia:

Podľa čl. 1 ods. 1 písm. a) a písm. c) Nariadenia (ES) č. 852/2004 *nariadenie ustanovuje všeobecné predpisy o hygiene potravín pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov s prihliadnutím najmä na tieto zásady: a) prvotná zodpovednosť za bezpečnosť potravín spočíva na prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku; c) pri potravinách, ktoré nemožno bezpečne skladovať pri okolitých teplotách, najmä pri mrazených potravinách, je dôležité zachovávať chladiarenský reťazec.*

Podľa čl. 4 ods. 3 písm. c) a písm. d) Nariadenia (ES) č. 852/2004 *prevádzkovatelia potravinárskych podnikov prijímú, ako je to vhodné, tieto osobitné hygienické opatrenia: c) dodržiavanie požiadaviek na kontrolu teplôt pre potraviny; d) zachovanie chladiarenského reťazca.*

Podľa § 12 ods. 1 písm. l) zákona o potravinách *ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku je povinný uchovávať potraviny a suroviny pri teplotách deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.*

Podľa Prílohy II Kapitoly IX ods. 5 Nariadenia (ES) č. 852/2004 *suroviny, zložky, medziprodukty a hotové výrobky, ktoré môžu podporovať množenie sa patogénnych mikroorganizmov alebo tvorbu toxínov, sa nesmú uchovávať pri teplotách, ktoré by mohli mať za následok riziko pre zdravie. Chladiarenský reťazec sa nesmie prerušovať. Na prispôsobenie sa praktickým podmienkam počas prípravy, prepravy, skladovania, vystavovania a podávania potravín sa však povoľuje obmedzený čas mimo regulovanej teploty, ak to nebude mať za následok riziko pre zdravie.*

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že platná potravinová legislatíva ustanovuje vo všeobecných predpisoch o hygiene potravín povinnosť pre prevádzkovateľov potravinárskych podnikov zachovávať chladiarenský reťazec pri potravinách, ktoré nemožno bezpečne skladovať pri okolitých teplotách. Taktiež im ukladá prijať osobitné hygienické opatrenia na dodržiavanie požiadaviek na kontrolu teplôt pre potraviny a zachovanie chladiarenského reťazca. Z uvedeného vyplýva, že udržiavanie teploty v celom chladiacom reťazci je veľmi dôležité. Zachovanie kvality predávaných potravín sa dá dosiahnuť iba dodržiavaním podmienok stanovených príslušnými legislatívnymi a technickými opatreniami a tiež aj podmienkami určenými samotnými výrobcami potravín. Výrobca nie bezúčelne stanovil teplotu uchovávania predmetnej potraviny od +3 °C do +10 °C, pričom treba vziať v úvahu, že sa jedná o výrobok bez konzervačných látok (šťavu z kvasenej kapusty), kedy pri vyšších teplotách môže dôjsť k nekontrolovanému pomnoženiu mikroorganizmov, hoci kapustová šťava nepatrí k rizikovým výrobkom. Tvrdenie účastníka konania, že mohlo ísť len o krátke umiestnenie potraviny mimo dotknutý priestor je čisto špekulatívne. V chladiacej vitríne, kde bola predmetná potravina uchovávaná, bola nameraná teplota +20,9 °C, pričom túto skutočnosť nespochybnil v čase úradnej kontroly ani zodpovedný pracovník prítomný pri kontrole a ani účastník konania v celom procese správneho konania nepredložil žiadne záznamy o monitoringu teplôt v chladiacich zariadeniach. V tomto prípade je irelevantné, ako spotrebiteľia nakladajú s potravinami po ich zakúpení alebo akým spôsobom ich prepravujú domov. Prevádzkovatelia sú povinní na všetkých stupňoch výroby, spracovania a distribúcie, teda aj na stupni maloobchodu, dodržiavať požiadavky upravené zákonom o potravinách a osobitnými predpismi.

Uvedený nedostatok svedčí o nedostatočnej kontrole podmienok uchovávania a teplotného režimu, pričom zodpovednosť je priamo na účastníkovi konania. Odvolací orgán opakovane uvádza, že pri uchovávaní potravín pri teplotách vyšších ako u uvedených výrobkov deklaruje prevádzkovateľ potravinárskeho podniku môže dôjsť k zmenám vlastností výrobkov - k zhoršeniu ich kvality, senzorických

vlastností do času ich dátumu minimálnej trvanlivosti, hoci toto konštatovanie nebolo potvrdené. Úlohou orgánov úradnej kontroly je sledovať a overovať, či prevádzkovatelia dodržiavajú vo všetkých fázach výroby, spracovania a distribúcie príslušné požiadavky potravinového práva a na tento účel vykonávajú úradné kontroly.

4.)

Podľa názoru odvolacieho orgánu z uvedených dôkazov, ktoré boli zistené a získané zákonným spôsobom, bolo tiež dostatočne preukázané, že účastník konania dňa 22. 08. 2022 v čase výkonu úradnej kontroly potravín do času ich stiahnutia z trhu v predmetnej prevádzkarni v rozpore s § 4 ods. 1, § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách a čl. 14 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. b) a ods. 5 Nariadenia (ES) Európskeho Parlamentu a Rady č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín v platnom znení (ďalej len „Nariadenie (ES) č. 178/2002“) **umiestňoval na trh dva druhy čerstvého ovocia a štyri druhy čerstvej zeleniny, ktoré boli nevhodné na ľudskú spotrebu.** Jednalo sa o: **1. Mandarinky sieťka 1 kg, I. trieda kvality, odroda: Clemenules**, pôvod: Španielsko, dodávateľ: VitaZel&company, spol. s.r.o., ul. Nová 1473, 94632 Marcelová, v množstve 2 ks/2 kg v celkovej predajnej cene 3,98 € (z celkového množstva 3 balenia, porušenosť 66,66%) z dôvodu rozbredlej konzistencie, hniloby, presahujúcej do dužiny; **2. BIO Pomaranče sieťka 1 kg, trieda kvality II, odroda: Navelina**, pôvod: Španielsko, dodávateľ: Campina Verde S.L.C/Lucano, 13-14003, Cordoba, v predaji 1 balenie v predajnej cene 2,49 € (100% porušenosť) z dôvodu výskytu bielej plesne na povrchu a rozbredlej konzistencie; **3. Clever cibuľa žltá sieť 1 kg, odroda: Crockett**, pôvod: Slovensko, výrobca: Zeleninárska s.r.o., 900 50 Kráľová pri Senci, v množstve 8 ks/8 kg v celkovej predajnej cene 7,92 € (z celkového množstva 75 balení, porušenosť 10,67%) z dôvodu výskytu hniloby, zasahujúcej do dužiny, roztečené plodiny a výrazného hnilobného zápachu; **4. Billa Bio cesnak 150 g sieťka, II. trieda kvality**, pôvod: Taliansko, dodávateľ: Campina Verde Italia, s.r.l., Via Tolomeo 11, 37135 Verona, Taliansko, v množstve 3 ks/0,45 kg v celkovej predajnej cene 5,37 € (z celkového množstva 7 balení, porušenosť 42,86%) z dôvodu výskytu zelenej plesne, zmeny konzistencie a farby; **5. Cesnak voľný**, pôvod: Slovensko, dodávateľ: CS Petrovany 585, 082 53 Petrovany, v množstve 1,22 kg (z celkového množstva 6,9 kg, porušenosť 17,68%) z dôvodu výskytu zelenej plesne, zmeny konzistencie a farby; **6. Uhorka šalátová**, pôvod: Španielsko, v množstve 6 ks v cene 1,09 €/ks, v celkovej predajnej cene 6,54 € (z celkového množstva 36 ks, porušenosť 16,67%) z dôvodu mäkkej konzistencie, lokálnych hnilobných ložísk, zmeny farby. Podľa dodacieho listu č. 2022/0291 bol všetok tovar dodaný dňa 17. 12. 2022 z centrálného skladu 082 53 Petrovany 585. **Umiestňovaním na trh potravín nevhodných na ľudskú spotrebu účastník konania naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách.**

S poukázaním na Rozhodnutie RVPS Humenné č. k.: 112/2022-400-03 zo dňa 18. 02. 2022, potvrdené v odvolacom konaní Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 4122/2022 zo dňa 25. 04. 2022 (právoplatné dňa 26. 04. 2022), ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom v rozhodnom čase uložená úhrnná pokuta vo výške 45 000 eur za to, že dňa 22. 02. 2021 v predmetnej prevádzkarni opakovane umiestňoval na trh potraviny nie bezpečné, nevhodné na ľudskú spotrebu (jeden druh lahôdkarského výrobku), u ktorých laboratórnym skúšaním bola potvrdená prítomnosť baktérie *Listeria monocytogenes*, správny orgán konštatuje, že do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia došlo k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom v rozhodnom čase (v znení účinnom do 30. 06. 2022), **čím sú splnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách.**

Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o potravinách *ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku, zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu predávaných potravín.*

Podľa § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách *na trh je zakázané umiestňovať potraviny iné ako bezpečné (čl. 14 nariadenia (ES) č. 178/2002 v platnom znení).*

Podľa Nariadenia (ES) č. 178/2002 – článok 14 Požiadavky na bezpečnosť potravín:

ods. 1.: *Potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné.*

ods. 2.: ***Za nebezpečné sa budú považovať potraviny, ak sú: a) zdraviu škodlivé; b) nevhodné na ľudskú spotrebu.***

ods. 5: *Pri určovaní toho, či je nejaká potravina nevhodná pre ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravina neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodov kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazením alebo rozkladom.*

Podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách *orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu od 1000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.*

Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách (§ 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom do 30. 06. 2022) – *ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.*

Podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách – *ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 8, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.*

Podľa názoru odvolacieho orgánu bolo uvedené protiprávne konanie účastníka konania posúdené prvostupňovým správny orgánom po skutkovej a právnej stránke správne.

Mandarínky, pomaranče, uhorky patria medzi plodiny, ktoré obsahuje veľké množstvo vody, preto pomerne ľahko a rýchle podliehajú nežiadúcim zmenám, avšak zmenám podliehajú aj iné druhy ovocia a zeleniny. Tieto rozkladné procesy spôsobujú rôzne mikroorganizmy a enzýmy. Patria medzi ne kvasinky, baktérie a plesne, ktoré sa v priaznivých podmienkach veľmi rýchlo rozmnožujú. Hniloba a plesne je mikrobiálna kontaminácia spôsobená baktériami, pričom potraviny s výskytom hniloby a plesne predstavujú riziko pre spotrebiteľa a môžu ohroziť jeho zdravie, nakoľko môžu spôsobiť alimentárne ochorenie ľudí. Aj malé poškodenia na povrchu jednotlivých plodov ovocia a zeleniny sú miestom pre vstup rôznych baktérií, ktoré postupne spôsobujú ich rozklad a infekciu počas skladovania a predaja. Dôsledkom činnosti nežiadúcich mikroorganizmov je výskyt plesne, hniloby, ale aj zmena konzistencie, nakoľko hniloba zasahuje do dužiny plodov, plody sú mäkké, často až roztečené a dôsledkom rozkladných procesov môže byť aj ich zápach. Jednotlivé plody pri umiestňovaní na trh musia byť zdravé, bez vonkajších a vnútorných poškodení zhoršujúcich ich celkový vzhľad, v každom prípade bez známkov hniloby alebo plesne. Vzhľadom k tomu, že čerstvé ovocie a zelenina v čase obchodovania a predaja prirodzene dozrieva, pričom môže ojedinele, avšak prirodzene dochádzať k jeho kvalitatívnym zmenám, práve z uvedených dôvodov je potrebné venovať tejto komodite, hlavne pri maloobchodnom predaji zvýšenú pozornosť a vykonať všetky opatrenia, aby sa k spotrebiteľovi nedostali produkty nielen nevyhovujúce kvalitatívnym požiadavkám, ale v žiadnom prípade také, ktoré vykazujú známky hnitia, plesnivenia, prípadne iného skazenia, nakoľko takáto potravina je nevhodná na ľudskú spotrebu. Tiež je potrebné poukázať aj na to, že ak sa počas úradnej kontroly baleného ovocia (v sieťkach, v plastových vreckách, vaničkách s fóliovým potiahom a pod.) podľa zákona o potravinách vyskytnú voľným okom viditeľne jednotlivé plody, ktoré nie sú vhodné na ľudskú spotrebu z dôvodu výskytu hniloby alebo plesne,

inšpektor takéto balenie netriedi, ale považuje celé balenie za nevhodné na ľudskú spotrebu. Hniloba a plesneň boli zreteľné, čo je zrejmé aj z vyhotovenej fotodokumentácie počas úradnej kontroly. Toto opatrenie sa zavádza z dôvodu vysokej ochrany spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ si pri nákupe nemôže otvoriť jednotlivé obaly a vytriediť vhodný a nevhodný tovar, ale si musí celé balenie zakúpiť ako celok. Je potrebné opakovane zdôrazniť, že ak sa v jednom balení nachádzajú plody s výskytom hniloby alebo plesne, táto sa prenáša vzájomným dotykcom aj na ostatné zdravé plody v balení napriek tomu, že jednotlivé plody ešte nejavia známky rozkladu. U uvedených druhov čerstvého ovocia a zeleniny, ktoré sú dôvodom na vydanie odvolaním napadnutého rozhodnutia, bolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že došlo k takým procesom, dôsledkom ktorých bol výskyt plodov, ktoré boli nahnité, resp. s výskytom plesne, rozbredlej konzistencie a s hnilobným zápachom, pričom z uvedených ustanovení je zrejmé, že takéto potraviny sú nevhodné na ľudskú spotrebu. U uvedených plodín došlo k takým zmenám, ktoré spôsobujú ich nevhodnosť na ľudskú spotrebu a sú výsledkom zanedbania povinnosti predávajúceho, ktorý by mal sústavnou kontrolou pri umiestňovaní potravín na trh vylúčiť ich predaj. Vnútorý kontrolný systém prevádzkovateľa má byť účinný natoľko, aby predišiel porušeniam zákona, pretože prevádzkovateľ potravinárskeho podniku je zo zákona o potravinách povinný dodržiavať požiadavky potravinového práva, a to nepretržite. Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť cez svojich zamestnancov, ktorí majú byť školení a majú mať v miere zodpovedajúcej ich pracovnému zaradeniu znalosti o danej komodite pri umiestňovaní na trh a o predpisoch na zabezpečenie bezpečnosti, ich pravidelnú kontrolu počas celej doby, kedy sú ponúkané spotrebiteľom na predaj, preberanie a operatívne odstraňovanie prezretých, hnilých či poškodených produktov z predajnej plochy. Ovocie a zeleninu, ktoré sú určené na predaj spotrebiteľovi v čerstvom stave, možno predávať, len ak sú plody zdravé, bezchybné a predajnej kvality.

Účastník konania vo svojom odvolaní zistené nedostatky nespochybnil, avšak namieta, že uvedené nedostatky ovocia a zeleniny môžu byť hodnotené aj z pohľadu zákona č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 491/2001 Z. z.“), hoci uvádza, že si je vedomý toho, že voľba právneho režimu je na RVPS, pričom poukazuje na to, že za totožné protiprávne konanie hrozí subjektu podľa jedného zákona pokuta od 332,- € do 16.597,- € a podľa iného predpisu až do 2.000.000,- €, čo vedie k právnemu formalizmu a neodzrkadľuje materiálny znak protiprávneho konania spočívajúci v jeho následkoch. Uvádza, že takéto zásadné rozdiely v ukladaní sankcií za rovnaké protiprávne konanie sú v rozpore s princípom legitímnych očakávaní a precedenčnou zásadou, preto by RVPS mala pri určení pokuty prihliadnuť aj na túto skutočnosť. V tejto veci poukazuje aj na rozhodnutie ŠVPS SR o odvolaní č. k. 6426/2021 zo dňa 21. 12. 2021, ktorým bolo zmenené rozhodnutie RVPS Martin č. k.: 2043/2021, č. spisu 1318/2021-410 zo dňa 13. 10. 2021 a ktorým mu bola uložená pokuta podľa zákona č. 491/2001 Z. z. v podstatne nižšej výške (3 300 eur) za opakované umiestňovanie na trh štyroch druhov čerstvého ovocia a zeleniny, ktoré neboli vhodné na ľudskú spotrebu.

S takýmto názorom ŠVPS SR zásadne nesúhlasí a v tejto súvislosti poukazuje na nasledovné zákonné ustanovenia:

Podľa § 1 zákona o potravinách:

- (1) *Tento zákon ustanovuje a) povinnosti prevádzkovateľa potravinárskeho podniku (ďalej len "prevádzkovateľ") v záujme podpory a ochrany zdravia ľudí a ochrany spotrebiteľa na trhu potravín, b) práva a povinnosti osôb vo vzťahu k potravinám, c) organizáciu, pôsobnosť a právomoc orgánov úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov.*
- (2) *Tento zákon sa nevzťahuje na prvovýrobu na súkromné domáce použitie alebo na domácu prípravu, manipuláciu alebo skladovanie potravín na súkromnú domácu spotrebu.*
- (3) *Tento zákon sa nevzťahuje na vykonávanie úradných kontrol na overovanie dodržiavania predpisov o organizovaní spoločného trhu s poľnohospodárskymi výrobkami.*

(4) Ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa výroby potravín, manipulácie s nimi a ich umiestnenia na trh, podmienok výroby a zásobovania pitnou vodou nie sú týmto zákonom dotknuté.

Podľa § 18 ods. 2 zákona o potravinách sa úradnou kontrolou overuje dodržiavanie požiadaviek ustanovených zákonom o potravinách a osobitnými predpismi na všetkých stupňoch výroby, spracúvania potravín a ich distribúcie.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o potravinách orgány uvedené v § 21 ods. 1 písm. b) až d) vykonávajú úradnú kontrolu potravín podľa osobitného predpisu (Nariadenia (EÚ) 2017/625).

Podľa článku 1 ods. 2 Nariadenia EÚ) 2017/625 Toto nariadenie sa uplatňuje na úradné kontroly vykonávané na overovanie dodržiavania pravidiel, ktoré sú stanovené na úrovni Únie alebo členskými štátmi s cieľom uplatňovať právne predpisy Únie v oblastiach: a) potravín a ich bezpečnosti, neporušenosti a bezchybnosti na ktoromkoľvek stupni výroby, spracovania a distribúcie potravín vrátane pravidiel zameraných na zaručenie slušných obchodných praktík a na ochranu záujmov a informovanosti spotrebiteľov, ako aj výroby a používania materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami;

Podľa článku 1 ods. 4 Nariadenia EÚ) 2017/625 Toto nariadenie sa neuplatňuje na úradné kontroly vykonávané na overenie dodržiavania: a) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013; ...

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) a d) zákona o potravinách Orgány štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín podľa tohto zákona a osobitných predpisov sú c) štátna veterinárna a potravinová správa, d) regionálne veterinárne a potravinové správy.

Podľa § 23 ods. 1 zákona o potravinách Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy uvedené v § 21 ods. 1 písm. c), d) vykonávajú úradnú kontrolu a) stárenia (zrenia) liehovín, b) výroby, manipulovania a umiestňovania na trh potravín 1. živočíšneho pôvodu, 2. rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych produktov v poľnohospodárskej prvovýrobe na základe analýzy rizika vrátane potravín s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu, nápojov, cukrárskych výrobkov, zmrzliny a vody v spotrebiteľskom balení, 3. geneticky modifikovaných, 4. a poľnohospodárskych produktov predávaných priamo konečnému spotrebiteľovi, a 5. poľnohospodárskych produktov označených údajmi podľa § 9b.

Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o potravinách ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku, zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu predávaných potravín.

Podľa § 6 ods. 5 zákona o potravinách: Na trh je zakázané umiestňovať potraviny a) iné ako bezpečné (s odkazom na článok 14 nariadenia (ES) č. 178/2002 v platnom znení) ....

Podľa Nariadenia (ES) č. 178/2002, článok 14 - Požiadavky na bezpečnosť potravín:

1. Potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné. 2. Za nebezpečné sa budú považovať potraviny, ak sú: a) zdraviu škodlivé; b) nevhodné na ľudskú spotrebu. 5. Pri určovaní toho, či je nejaká potravinová nevhodná na ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravinová neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodu kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazení alebo rozkladom.

Podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu od 1000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.

V zmysle čl. 2 Nariadenia (ES) č. 178/2002 je ovocie, ako aj zelenina potravinou a teda podliehajú úradnej kontrole potravín podľa zákona o potravinách ako akékoľvek iné potraviny (v uvedenom čl. 2 predmetného nariadenia je tiež uvedené, čo nie je zahrnuté medzi potraviny, ovocie a zelenina tam uvedené nie sú).

Úradná kontrola všetkých potravín vykonávaná podľa osobitného predpisu (Nariadenia (EÚ) 2017/625) zahŕňa aj kontrolu bezpečnosti potravín v zmysle Nariadenia (ES) č. 178/2002 v platnom znení, ktoré nepripúšťa žiadne odchýlky v bezpečnosti potravín.

K námietke, že ovocie a zelenina môžu byť hodnotené aj z pohľadu zákona č. 491/2001 Z. z.

odvolací orgán ďalej uvádza:

Spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami (vrátane ovocia a zeleniny) je na úrovni Spoločenstva vytvorená a upravená Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, ktoré nahradilo nariadenie (ES) č. 1234/2007 (podľa článku 230 ods. 2 odkazy na nariadenie (ES) č. 1234/2007 sa považujú za odkazy na nariadenie (EÚ) č. 1308/2013). Toto nariadenie ustanovuje pravidlá spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, napr. sa stanovujú hospodárske roky pre jednotlivé sektory, všeobecné ustanovenia o trhovej intervencii, rôzne režimy pomoci na zlepšenie distribúcie poľnohospodárskych výrobkov a na zlepšenie stravovacích návykov detí (napr. program podpory konzumácie ovocia a zeleniny v školách, konzumácia mlieka, a pod.), operačné fondy a operačné programy v jednotlivých sektoroch, finančnú pomoc Únie a vnútroštátnu finančnú pomoc, mechanizmy riadenia trhu, reguláciu výroby, kvóty, ceny a pod.

Podrobnejšie pravidlá pre jednotlivé sektory, teda pre jednotlivé druhy poľnohospodárskych výrobkov sú bližšie upravené v tzv. obchodných normách. V zmysle preambuly uvedeného Nariadenia, bod (71): *Obchodné normy by sa mali uplatňovať s cieľom umožniť, aby sa na trh bez problémov dodávali výrobky normalizovanej a uspokojivej kvality, a mali by sa týkať najmä vymedzenia technických pojmov, klasifikácie, obchodnej úpravy a označovania, balenia, spôsobu výroby, uchovávanía, skladovania, dopravy, súvisiacich administratívnych dokumentov, certifikácie a časových limitov, obmedzení ich používania a nakladania s nimi. Pre sektor ovocia zeleniny je takouto obchodnou normou Vykonávacie Nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania Nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny (ďalej len „Nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011“). Podľa čl. 73 Nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 - Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné ustanovenia uplatniteľné na poľnohospodárske výrobky, ako aj ustanovenia prijaté vo veterinárnom, fytosanitárnom a potravinárskom sektore, a s cieľom zabezpečiť, aby výrobky spĺňali hygienické a zdravotné normy, a chrániť zdravie zvierat, rastlín a ľudí, sa v tomto oddiele ustanovujú pravidlá pre poľnohospodárske výrobky týkajúce sa obchodných noriem. Podľa článku 17 Nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 - Kontroly zhody ustanovené v tejto kapitole, s výnimkou kontrol v mieste maloobchodného predaja konečnému spotrebiteľovi, sa vykonávajú, ak nie je v tomto nariadení ustanovené inak, v súlade s kontrolnými metódami ustanovenými v prílohe V. Členské štáty ustanovia osobitný program kontroly zhody v mieste maloobchodného predaja konečným spotrebiteľom.*

Podľa zákona č. 491/2001 Z. z. sa v Slovenskej republike vykonávajú kontroly na overovanie dodržiavania predpisov o organizovaní spoločného trhu s ovocím a zeleninou. Podľa § 10 uvedeného zákona:

(7) Kontrolu zhody s obchodnými normami čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, rezaných kvetov a kontrolu čerstvosti, minimálnej veľkosti a hmotnosti rýb a rybiech výrobkov (ďalej len "kontrola zhody") podliehajúcich spoločnej organizácii trhu vykonáva podľa osobitných predpisov Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len "štátna veterinárna a potravinová správa") a regionálna veterinárna a potravinová správa (ďalej len "kontrolný orgán").

(8) Na výkon kontroly zhody štátna veterinárna a potravinová správa vymenúva autorizovaných inšpektorov.

(9) Za autorizovaného inšpektora možno vymenovať zamestnanca kontrolného orgánu, ktorý a) má aspoň stredoškolské vzdelanie v odbore poľnohospodárskom, veterinárnom alebo potravinárskom, b) získal po kvalifikačnej skúške osvedčenie o autorizácii na výkon kontroly zhody.

(10) Podrobnosti o kvalifikačnej skúške a o osvedčení o autorizácii na výkon kontroly zhody ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(11) Kontrolu zhody možno vykonať aj na základe žiadosti podnikateľa. Žiadateľ o vykonanie kontroly zhody je povinný uhradiť príslušnému kontrolnému orgánu oprávnené náklady, ktoré vzniknú pri výkone tejto kontroly.

(12) Osvedčenie o zhode a nález o nezhode vydáva autorizovaný inšpektor na mieste kontroly zhody.

(13) Ak sa pri kontrole zhody zistí porušenie osobitných predpisov, autorizovaný inšpektor môže uložiť podnikateľovi opatrenie na nápravu.

(14) Štátna veterinárna a potravinová správa môže so súhlasom ministerstva na základe výsledkov vykonaných kontrol zhody uznať podnikateľov za autorizovaných obchodníkov podľa osobitného predpisu.

(15) Štátna veterinárna a potravinová správa a) riadi, usmerňuje, koordinuje a kontroluje výkon kontroly zhody, ktorú uskutočňujú regionálne veterinárne a potravinové správy, b) rozhoduje v druhom stupni vo veciach, o ktorých v prvom stupni rozhoduje regionálna veterinárna a potravinová správa, c) vykonáva v prípade potreby kontrolu zhody pri dovoze a vývoze, d) vypracúva program kontroly zhody v mieste maloobchodného predaja ovocia a zeleniny konečnému spotrebiteľovi, e) vedie register podnikateľov s ovocím a zeleninou, f) plní ďalšie úlohy ustanovené nariadením vlády Slovenskej republiky vydaným podľa osobitného predpisu, g) plní oznamovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu.

(16) Regionálna veterinárna a potravinová správa a) vykonáva kontroly zhody pri dovoze, vývoze a na vnútornom trhu, b) ukladá pokuty podľa § 10a.

(17) Na ukladanie opatrení na nápravu podľa odseku 13 sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 10a ods. 1 zákona č. 491/2001 Z. z. *Regionálna veterinárna a potravinová správa môže uložiť podnikateľovi pokutu od 10 000 Sk do 500 000 Sk (od 331 € do 16 596 €), ak a) porušil osobitné predpisy v oblasti organizovania trhu, b) sťažuje alebo mári výkon kontroly zhody podľa § 10 ods. 7, c) v určenej lehote nevykonal uložené opatrenia podľa § 10 ods. 13.*

Z uvedeného teda vyplýva, že kontrola zhody s obchodnými normami ovocia a zeleniny je kontrola, ktorú vykonáva autorizovaný inšpektor v súlade so zákonom č. 491/2001 Z. z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov a s Nariadením Komisie (EÚ) č. 543/2011. Kontrola zhody zahŕňa fyzickú a dokladovú kontrolu, pri ktorej inšpektor posudzuje, či ovocie a zelenina spĺňajú požiadavky stanovené Nariadením Komisie (EÚ) č. 543/2011.

S poukázaním na vyššie uvedené a na zákonné ustanovenia je zrejmé, že potraviny je možné hodnotiť z hľadiska kvality a z hľadiska bezpečnosti. Podľa súčasne platnej potravinovej legislatívy (§ 12 ods. 1 písm. a) zákona o potravinách), ten kto predáva potraviny zodpovedá za ich bezpečnosť a kvalitu, pričom musí dodržiavať oba ukazovatele. Podľa vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 sa posudzuje zhoda s obchodnými normami pre vybrané produkty, teda kvalita (porušenosť, poškodenie, čistota, čerstvosť, prítomnosť škodcov, povrchová vlhkosť, pach a chuť a pod.). Aj na vykonávanie týchto kontrol sú príslušné orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy a to prostredníctvom autorizovaných inšpektorov. O spôsobe výkonu úradnej kontroly potravín rozhoduje štatutárny zástupca orgánu úradnej kontroly potravín, t. j. riaditeľ RVPS. Vzhľadom k tomu, že úradná kontrola potravín, ktorej výsledky sú predmetom tohto konania, bola vykonávaná v zmysle zákona o potravinách, z právneho hľadiska nie je možné pri jej výkone vyhodnocovať potraviny na Nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011. Vykonávanie úradných kontrol potravín (čerstvého ovocia a zeleniny nevynímajúc) podľa predpisov vo veterinárnom, fyto-sanitárnom a potravinárskom sektore s cieľom zabezpečiť, aby výrobky spĺňali hygienické a zdravotné normy, a chrániť zdravie zvierat, rastlín a ľudí, nesmie byť nijako dotknuté uplatňovaním pravidiel týkajúcich sa obchodných noriem. Avšak v prípade, ak sú plody napadnuté hnilobou, plesňou, jedná sa o bezpečnosť potravín a uplatňuje sa Nariadenie (ES) č. 178/2002. **Nariadenie (ES) č. 178/2002 sa vzťahuje na úradné kontroly všetkých potravín, preto je nevyhnutné aj ovocie, zeleninu, ako aj ostatné potraviny kontrolovať z hľadiska dodržiavania požiadaviek podľa čl. 14 vyššie uvedeného nariadenia pokiaľ ide o ich bezpečnosť, zdravotnú škodlivosť alebo nevhodnosť na ľudskú spotrebu.**

Týmto nie sú dotknuté predpisy o organizovaní spoločného trhu s poľnohospodárskymi výrobkami, ktoré majú v sektore ovocia a zeleniny zabezpečiť dodržiavanie jednotných obchodných noriem organizáciami výrobcov a obchodníkmi s čerstvým ovocím a zeleninou. Obchodné normy nemajú slúžiť maloobchodníkom ovocia a zeleniny na obchádzanie všeobecných zákonov a osobitných nariadení potravinového práva. Úradná kontrola potravín dňa 19. 12. 2022 bola vykonaná v zmysle zákona o potravinách, čo je jasne vymedzené na prvej strane Záznamu o úradnej kontrole potravín č. HE/2022/KnKrDo/306. Skutočnosť, že RVPS uviedla, koľko balení bolo v čase kontroly v predaji a koľko balení nebolo vhodných na ľudskú spotrebu neznamena, že uplatnila spôsob hodnotenia nevhodnosti na ľudskú spotrebu podľa zákona č. 491/2001 Z. z., ale je to dôkazom toho, že sa nejednalo o ojedinelé množstvo.

Odvolačný orgán opätovne zdôrazňuje, že pokiaľ sa úradnou kontrolou overuje dodržiavanie vymedzeného okruhu právnych predpisov, t. j. predpisov upravujúcu oblasť organizácie spoločného trhu s poľnohospodárskymi výrobkami, pri výkone kontrol nie je možné postupovať spôsobom zakotveným v zákone o potravinách a Nariadení (EÚ) 2017/625, ale spôsobom určeným v týchto predpisoch, v ktorých je odlišným spôsobom upravená organizácia a priebeh kontroly (kontrola zhody s obchodnými normami), požiadavky na kvalifikáciu inšpektorov (osvedčenie o autorizácii), vyhotovovanú dokumentáciu (osvedčenie o zhode, nález o nezhode), systém sankcií. V prípade, na ktorý poukazuje odvolateľ (rozhodnutie ŠVPS SR o odvolaní č. k. 6426/2021 zo dňa 21. 12. 2021, ktorým bolo zmenené rozhodnutie RVPS Martin č. k.: 2043/2021, č. spisu 1318/2021-410 zo dňa 13. 10. 2021), bola uložená pokuta podľa § 10a ods. 1 písm. a) zákona č. 491/2001 Z. z. za nedostatky zistené pri kontrole obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny dňa 15. 05. 2021, ktorá bola zameraná na dodržiavanie zákona č. 491/2001 Z. z. a právnych predpisov Európskej únie týkajúcich sa kvality a označovania predávaného ovocia a zeleniny.

Správnosť postupu orgánov úradnej kontroly potravín pri hodnotení ovocia a zeleniny bola potvrdená viacerými súdnymi rozhodnutiami: rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 10Asan/21/2017 zo dňa 28. 08. 2018, č. 2Sžo/223/2015 zo dňa 31. 01. 2018, č. 3Sžo/41/2016 zo dňa 31. 01. 2018, č. 5Sžo/44/2016 zo dňa 29. 01. 2018, č. 7Sžo/262/2015 zo dňa 27. 09. 2017 a č. 10Sžo/62/2016 zo dňa 23. 08. 2017, podobne aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 4Sžo/125/2015 zo dňa 03. 05. 2016, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/268/2014 zo dňa 11. 03. 2016. Predmetom rozhodnutí správnych orgánov, ktoré posudzoval Najvyšší súd, bola obdobná situácia, ako v prejednávacom prípade. Prevádzkovateľ umiestňoval na trh ovocie a zeleninu, ktoré boli inšpektormi počas úradnej kontroly vyhodnotené ako nevhodné na ľudskú spotrebu pre výskyt plodov napadnutých plesňou a hnilobou, čo bolo vyhodnotené ako porušenie § 4 ods. 1, § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách a článku 14 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. b) a ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002 a správny delikt podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách. Aj v týchto prípadoch účastník konania namietal, že pre senzorické posudzovanie potravín, hodnotenie ovocia a zeleniny malo byť vykonané podľa Nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 a so zohľadnením povolených odchýlok. Súd tieto námietky jednoznačne vyhodnotil ako neodôvodnené a konštatoval, že Nariadenie (ES) č. 178/2002 sa vzťahuje na všetky potraviny, vrátane ovocia a zeleniny. Pokiaľ by zastával názor, že pri hodnotení bezpečnosti ovocia a zeleniny podľa Nariadenia (ES) č. 178/2002 mali byť zohľadnené odchýlky z celkovej zásielky podľa Nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011, rozhodnutie správnych orgánov by nepochybne zrušil. Súd súhlasil s argumentáciou ŠVPS SR, že Nariadenie (ES) č. 178/2002 nepovoľuje žiadne odchýlky v bezpečnosti potravín (a teda ani v prípade ovocia a zeleniny). V článku 14 ods. 6 Nariadenia (ES) č. 178/2002 je jednoznačne konštatované - *Ak je nejaká nebezpečná potravina súčasťou skupiny, dávky alebo zásielky potravín rovnakej triedy alebo popisu, musí sa predpokladať, že všetky potraviny v tejto skupine, dávke alebo zásielke sú tiež nebezpečné, pokiaľ po podrobnom vyhodnotení nie je dôkaz, že zvyšok dávky, série alebo zásielky je nebezpečný.* Súd tiež

konštatoval, že v prípade hodnotenia ovocia a zeleniny na mieste počas úradnej kontroly nie je potrebná verifikácia zistených nedostatkov ich následným laboratórnym posúdením.

III.

Odvolačný orgán sa zaoberal aj ďalšími námietkami účastníka konania uvedenými v jeho odvolaní zo dňa 29. 11. 2023. Účastník konania namieta porušenie precedenčnej zásady a výšku pokuty za sankcionované správne delikty považuje za neprímeranú, v rozpore s princípom primeranosti sankcie, princípom legitímnych očakávaní a v rozpore s trestnoprávnou zásadou úmernosti sankcie k spáchanému činu. Svoje námietky s poukazovaním na § 3 ods. 5 Správneho poriadku odôvodňuje nasledovne (cit.): „Z odôvodnenia rozhodnutia je zřejmé, že RVPS pre účely použitia vyššej sadzby pokuty (§ 28 ods. 9 Zákona o potravinách) hodnotila rozhodnutie RVPS zo dňa 18. 2. 2022, č. k.: 112/2022-400-03, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky č. k. 4122/2022 zo dňa 25. 4. 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 4. 2022, ktorým bola spoločnosti BILLA uložená pokuta vo výške 45.000,- € podľa § 28 ods. 4 písm. a) Zákona o potravinách v spojení s § 28 ods. 7 vtedy platného Zákona o potravinách (ďalej len „Predchádzajúce rozhodnutie“). Zákonnosť Predchádzajúceho rozhodnutia je posudzovaná v správnom súdnom konaní, a to aj s ohľadom na výšku pokuty, ktorú spoločnosť BILLA považuje za neprímeranú. Podľa názoru spoločnosti BILLA je vždy potrebné prihliadnuť na závažnosť spáchaného deliktu. Predchádzajúcim rozhodnutím bola sankcia uložená za umiestňovanie na trh potravinu nevhodnej na ľudskú spotrebu údajne obsahujúcej prekročené povolené množstvo baktérie listerie monocytogenes. Tento nedostatok nemohol spotrebiteľ voľným okom spozorovať. Rozhodnutím je úhrnná sankcia ukladaná o.i. za umiestňovanie na trh ovocia a zeleniny, tiež hodnotených ako nevhodných na ľudskú spotrebu, avšak z iného dôvodu - z dôvodu výskytu viditeľnej plesne. Riziko poškodenia zdravia spotrebiteľa je tým eliminované, nakoľko spotrebiteľ si takúto potravinu nezakúpi, čo sa aj stalo. RVPS teda nesprávne vyhodnotila závažnosť protiprávneho konania, čo viedlo k uloženiu neprímeranej sankcie. Ďalej namieta hodnotenie minulosti prevádzkovateľa zo strany RVPS a uvádza: „V rámci hodnotenia minulosti prihliadla RVPS aj na viaceré rozhodnutia o uložení pokút vo výške 55.000,- €, 6.000,- €, 19.000,- €, ktoré nadobudli právoplatnosť až po dotknutej úradnej kontrole potravín (19. 12. 2022 verzus 2023), z ktorej je vyvodzovaná administratívna zodpovednosť spoločnosti BILLA. Týmto postupom RVPS poprela účel hodnotenia minulosti prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorým je skúmanie, či pokuty právoplatne uložené pred dotknutou úradnou kontrolou splnili výchovnú funkciu. Až právoplatnosťou rozhodnutia nastáva jeho závažnosť a účinnosť čo do konštatovania viny a trestu za spáchané správne delikty. Podľa názoru spoločnosti BILLA, RVPS pochybila, keď v rámci hodnotenia minulosti prihliadala na rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po dátume úradnej kontroly potravín. Tento prístup nemá logický význam. V závere odvolateľ konštatuje, že uložením pokuty vo výške 45.000,- € v posudzovanom prípade vzniklo nové bezprávie, nakoľko spoločnosť BILLA bola neprímerane potrestaná, uložená sankcia je neprímeraná, spoločnosť BILLA nespôsobila tretej osobe žiadnu škodu, sankcia nezodpovedá adekvátnosti a spravodlivosti sankcie za sankcionované skutky, nakoľko RVPS pri jej vymeriavaní zohľadnila najmä opakovanosť protiprávneho konania v rozpore s trestnoprávnou zásadou úmernosti sankcie k protiprávnemu skutku. Navrhuje, aby odvolací orgán odvolaním napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že výšku pokuty zníži primerane okolnostiam porušenia. **K uvedenému odvolací orgán uvádza:**

K námietke účastníka konania ohľadom nesprávneho vyhodnotenia závažnosti a opakovanosti protiprávneho konania z dôvodu, že rozhodnutím, vzhľadom na ktoré posúdila RVPS Humenné konanie účastníka konania ako konanie opakované (Rozhodnutie RVPS Humenné č. k.: 112/2022400-03 zo dňa 18. 02. 2022, potvrdené rozhodnutím ŠVPS SR č. k. 4122/2022 zo dňa 25. 04. 2022) bola sankcia uložená za umiestňovanie na trh potravinu nevhodnej na ľudskú spotrebu z dôvodu prekročeného množstva baktérie Listérie monocytogenes, pričom tento nedostatok nemohol spotrebiteľ voľným okom spozorovať a odvolaním napadnutým rozhodnutím bola uložená sankcia z iného dôvodu - za umiestňovanie na trh potravín nevhodných na ľudskú spotrebu (ovocia a zeleniny) z dôvodu výskytu viditeľnej plesne, je potrebné uviesť, že nie je podstatné, či nedostatok, spôsobujúci nebezpečnosť potravín je viditeľný alebo nie je. Za bezpečnosť a kvalitu predávaných potravín zodpovedá ten, kto potraviny

predáva (§ 12 ods. 1 písm. a) zákona o potravinách). Každý prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, teda aj účastník konania, je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky a za ich dodržiavanie zodpovedá objektívne, tzn. bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie – ide o objektívnu zodpovednosť bez možnosti liberácie; zavinenie sa v tomto prípade neskúma. V obidvoch prípadoch sa jedná o porušenie tých istých povinností (opakované konanie) stanovených v § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách (*na trh je zakázané umiestňovať potraviny iné ako bezpečné*) a čl. 14 nariadenia (ES) č. 178/2002 - (*Potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné; 2. Za nebezpečné sa budú považovať potraviny, ak sú:*

a) zdraviu škodlivé; b) nevhodné na ľudskú spotrebu), čo je klasifikované ako iný správny delikt podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách a je irelevantné, či ide o viditeľnú pleseň alebo sa jedná o neviditeľné mikroorganizmy potvrdené v laboratórnych podmienkach mikrobiologickým skúšaním.

Podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách *orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu od 1000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.*

Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách (§ 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom do 30. 06. 2022) – *ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.*

Podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách – *ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 8, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.*

V tejto súvislosti účastník konania namieta, že zákonnosť rozhodnutia č. k.: 112/2022-400-03 zo dňa 18. 02. 2022 je posudzovaná v správnom súdnom konaní, a to aj s ohľadom na výšku pokuty, ktorú považuje za neprimeranú. Odvolací orgán k uvedenému uvádza, že každé rozhodnutie vo veci je po vyčerpaní opravných prostriedkov preskúmateľné súdom. Tiež je mu známe, že prebieha konanie na súde, na ktoré poukazuje odvolateľ, avšak o podanej žalobe nebolo doposiaľ rozhodnuté.

Odvolací orgán je však toho názoru, že RVPS Humenné správne posúdila opakovanosť protiprávneho konania vzhľadom na uvedené rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 04. 2022, teda v období 1 roka pred vykonanou kontrolou, výsledky ktorej sú predmetom tohto správneho konania.

Účastník konania tiež namieta, že RVPS pochybila pri hodnotení minulosti, keď prihliadala na rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť až po vykonanej úradnej kontrole potravín, zistenia ktorej sú predmetom tohto správneho konania. Jedná sa o tieto rozhodnutia:

- Rozhodnutie o odvolaní ŠVPS SR č.k. 5770/2023 zo dňa 20. 07. 2023 (právoplatné dňa 20. 07. 2023), ktorým bolo zmenené Rozhodnutie RVPS Humenné č.k. 235/2023-410-03 zo dňa 9.5.2023, ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. (4) písm. a) v spojení s § 28 ods. (8) zákona o potravinách uložená pokuta vo výške 55 000 eur (za nedostatky pri úradnej kontrole dňa **15.08.2022**- odber vzorky);
- Rozhodnutie č.k. 239/2023-410-03 zo dňa 04. 05. 2023 (právoplatné dňa 26. 05. 2023), ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. (2) písm. f) v spojení s § 28 ods. (7) zákona o potravinách uložená pokuta vo výške 6 000 eur (za nedostatky zistené pri úradnej kontrole dňa **12. 05. 2022**);
- Rozhodnutie RVPS Humenné č.k. 381/2023-410-03 zo dňa 31. 07. 2023, potvrdené Rozhodnutím ŠVPS SR č. 6449/2023-2 zo dňa 02. 11. 2023 (právoplatné 03. 11. 2023), ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. (2) písm. f) v spojení s § 28 ods. (7) zákona o potravinách uložená pokuta vo výške 19 000 eur (za nedostatky zistené pri úradnej kontrole dňa **18. 08. 2022**).

Účastník konania je toho názoru, že *RVPS týmto postupom poprela účel hodnotenia minulosti prevádzkovateľa potravinárskeho podniku, ktorým je skúmanie, či pokuty právoplatne uložené pred dotknutou úradnou kontrolou splnili výchovnú funkciu. S takýmto názorom sa odvolací orgán nestotožňuje.*

Hoci v uvedených prípadoch rozhodnutia nadobudli právoplatnosť až o vykonanej úradnej kontrole (19. 12. 2022), všetkými rozhodnutiami boli uložené pokuty za nedostatky zistené v prevádzkarni BILLA s. r. o., filiálka 505, Laborecká 68, 066 01 Humenné ešte pred vykonanou kontrolou (dňa 15. 08. 2022, 12. 05. 2022, 18. 08. 2022). Čo sa rozumie minulosťou prevádzkovateľa nie je nikde definované, ale orgány úradnej kontroly potravín skúmajú spravidla minulosť v trvaní 24 až 36 mesiacov pred úradnou kontrolou, na základe ktorej má byť uložená sankcia, pričom v tomto období skúmajú akékoľvek porušenia zákona o potravinách, nie iba rovnaké, ako bolo zistené počas kontroly. Účelom hodnotenia minulosti nie je len skúmanie, či právoplatne uložené pokuty pred úradnou kontrolou splnili výchovnú funkciu, ale výsledky tohto skúmania sú dôležité pre posúdenie, ako prevádzkovateľ v dlhšom časovom horizonte pristupuje k plneniu povinností v oblasti potravinového práva. Ani v jednom prípade však tieto rozhodnutia neboli posudzované pri hodnotení opakovaného konania. Tým, že prvostupňový orgán v odôvodnení rozhodnutia uviedol právoplatné rozhodnutia, ktorých právoplatnosť nastala až po vykonanej úradnej kontrole, avšak za nedostatky zistené ešte pred touto kontrolou, nepochybil a nemá to vplyv ani na zákonnosť rozhodnutia.

Ďalej účastník konania namieta, že rozhodnutie nie je preskúmateľné a ani dostatočne odôvodnené, že ukladaná výška pokuty spĺňa zásadu proporcionality s odôvodnením: „Ukladanie pokút je zásahom do práva spoločnosti BILLA vlastniť majetok, ktorý je dovolený, ak je v súlade so zákonom a zároveň spĺňa zásadu proporcionality. Stručne možno zhrnúť, že podľa tejto zásady, ak je možné cieľ dosiahnuť menej represívnymi prostriedkami, majú byť zvolené tieto prostriedky. Poukazuje na zisk spoločnosti BILLA v roku 2022 a následne priemerný mesačný zisk jednej filiálky s tým, že výška uloženej pokuty je na úrovni 9-násobku mesačného zisku filiálky, pričom zdôrazňuje, že nedostatky neohrozili život ani zdravie spotrebiteľov a ani nebola nikomu spôsobená žiadna škoda. Výšku pokuty považuje za neproporcionálnu aj z hľadiska majetkových pomerov jednotlivej filiálky a podľa názoru spoločnosti BILLA „vzhľadom na špecifický systém ukladania sankcií orgánmi úradnej kontroly potravín uplatňovaný na regionálnom princípe (t.j. každá RVPS ukladá sankcie osobitne; neukladajú sa úhrnné sankcie za určité sledované obdobie za porušenia Zákona o potravinách na všetkých filiálkach celkovo jednou čiastkou, čím by bolo možné zohľadniť kumulatívny účinok všetkých pokút na majetkové pomery sankcionovaného subjektu), ukladaná sankcia by mala zohľadňovať majetkové pomery dotknutej prevádzkarne. Skutočnosť, keď RVPS vychádza z toho, že každá filiálka dosahuje celkové výsledky spoločnosti BILLA ako takej (t.j. finančné výsledky 160 filiálok dokopy) vedie k neúmerne vysokým pokutám ukladaným za pochybenia jednotlivej filiálky.“

Odvolačný orgán k uvedenému konštatuje, že podľa § 21 ods. 1 písm. d) zákona o potravinách orgánmi štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín podľa tohto zákona a osobitných predpisov sú aj regionálne veterinárne a potravinové správy, ktorých vecná a miestna príslušnosť je jasne určená zákonom č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona je na výkon úradnej kontroly príslušná miestne príslušná RVPS podľa obvodu okresu, uvedeného v Prílohe II, kde sú uvedené sídla regionálnych veterinárnych a potravinových správ a ich územné obvody. Pre Prešovský kraj je v bode 6 uvedené: *Regionálna veterinárna a potravinová správa Humenné so sídlom v Humennom pre územný obvod okresov Humenné, Medzilaborce a Snina*. Nie je možné postupovať v rozpore so zákonom a nad rámec svojich kompetencií meniť miestnu príslušnosť jednotlivých orgánov veterinárnej správy podľa požiadaviek prevádzkovateľov, teda uložiť jednu úhrnnú sankciu za porušenia zákona o potravinách za určité sledované obdobie na všetkých filiálkach spoločnosti BILLA. Z verejne dostupných údajov, ktoré uvádza aj sám účastník konania, je zrejmé že od roku 2020 sa tržby a celkové výnosy spoločnosti Billa značne zvýšili, pričom zisk zostal takmer rovnaký.

K námietke odvolateľa, že spoločnosť BILLA bola neprimerane potrestaná, uložená sankcia je neprimeraná, spoločnosť BILLA nespôsobila tretej osobe žiadnu škodu, sankcia nezodpovedá adekvátnosti a spravodlivosti sankcie za sankcionované skutky, nakoľko RVPS pri jej vymeriavaní zohľadnila najmä opakovanosť protiprávneho konania v rozpore s trestnoprávnou zásadou úmernosti sankcie k

protiprávnemu skutku, odvolací orgán opätovne poukazuje na skutočnosť, že správne orgány sú oprávnené konať iba na základe zákona a v medziach zákona. Preto v prípade uloženia pokuty za správny delikt môžu jej výšku stanoviť iba v rozpätí určenej sadzby. Hľadiská, ktoré sú vymedzené zákonom o potravinách slúžia na to, aby po ich posúdení a zvážení rozhodol o pokute, ale iba v zákonom rozpätí. Zákon o potravinách na rozdiel od Trestného zákona (č. 300/2005 Z. z.) neumožňuje mimoriadne zníženie pokuty pod dolnú hranicu sadzby, alebo upustenie od potrestania. Preto pokiaľ prvostupňový správny orgán pri ukladaní sankcie za opakovaný správny delikt podľa § 28 ods. 4, pôvodne posúdený aj podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách, účinného v čase rozhodovania a vydania rozhodnutia, určil pokutu v rozpätí od 1 000 eur do 2 000 000 eur a uložil pokutu 45 000 eur, takýmto postupom nepochybil a pokuta nebola uložená v úplne neprimeranej výške. Vo sfére prevádzkovateľa má uložená pokuta plniť úlohu výchovnú, ako aj represívnu a postihovať za protiprávne konanie. Existovali okolnosti, ktoré odôvodňujú uloženie pokuty pri opakovanom konaní nie na spodnej hranici sadzby (spáchané viaceré správne delikty a viacerými skutkami, niektoré opakované, minulosť prevádzkovateľa).

ŠVPS SR však zastáva názor, že pri rozhodovaní o výške pokuty, je prvostupňový správny orgán (vecne a miestne príslušná RVPS) povinný zásadu uvedenú v § 3 ods. 5 zákona o správnom konaní („*správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikli neodôvodnené rozdiely*“) dodržiavať pri rozhodovaní v rámci svojej územnej pôsobnosti. Účastník konania však neuviedol ani jeden prípad, kedy by RVPS Humenné v skutkovo totožných prípadoch (ako prejednávaná vec) rozhodla evidentne odlišným spôsobom. Odvolateľ v tejto súvislosti poukazuje na predchádzajúce rozhodnutie Humenné č. k.: 112/2022-400-03 zo dňa 18. 02. 2022, potvrdené rozhodnutím ŠVPS SR č. k. 4122/2022 zo dňa 25. 04. 2022, ktorým mu za umiestňovanie na trh potraviny nevhodnej na ľudskú spotrebu z dôvodu prekročeného množstva baktérie *Listeria monocytogenes* bola uložená pokuta 45 000 eur za správny delikt podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách účinného v rozhodnom čase v sadzbe od 1 000 eur do 1 000 000 eur, avšak je toho názoru, že sa jedná o iný nedostatok, nakoľko nedostatok nemohol spotrebiteľ voľným okom spozorovať a odvolaním napadnutým rozhodnutím bola uložená sankcia z iného dôvodu - z dôvodu výskytu viditeľnej plesne, k čomu sa vyjadril odvolací orgán vyššie pri odôvodnení rovnakej námietky účastníka konania. V prejednávanom prípade sa jednalo aj o ďalšie iné správne delikty, z toho jeden sankcionovaný v sadzbe od 100 eur do 100 000 eur a spáchaný viacerými skutkami, ďalší v sadzbe od 100 eur do 200 000 eur za opakované protiprávne konanie. **Odvolací orgán zastáva názor, že RVPS Humenné v uvedenom prípade rozhodla v súlade s vlastnou rozhodovacou praxou.** Účastník konania je významným, veľkým obchodným reťazcom s dostatkom materiálnych a ľudských zdrojov na to, aby sa zisteným pochybeniam dokázal vyvarovať a predchádzal im.

Podľa názoru ŠVPS SR prvostupňový správny orgán postupoval správne, keď na základe zistených nedostatkov začal správne konanie vo veci uloženia pokuty. Pri nedodržaní predpisov, musí orgán úradnej kontroly potravín konať tak, aby zabezpečil, aby prevádzkovateľ situáciu napravil a v prípade porušenia určených povinností musí uložiť účinnú, primeranú a odrádzajúcu sankciu. V zmysle zákona o potravinách sankciou za porušenie ustanovení zákona o potravinách je pokuta vo výške určenej v § 28 tohto zákona. V prípade dopustenia sa správneho deliktu kontrolovaným subjektom zákon o potravinách neumožňuje príslušnému správne orgánu uvážiť, či osobe zodpovednej za správny delikt pokutu uloží alebo nie. V zákone o potravinách sa v § 28 ods. 1 až 4 uvádza „*Orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu ..., ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi ...*“ Z takejto konštrukcie citovaného ustanovenia (s poukázaním na gramatický výklad doterajšou vnútroštátnou judikatúrou) vyplýva, že v prípade porušenia určených povinností správny orgán musí uložiť sankciu. Odvolací orgán v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že správne orgány sú oprávnené konať iba na základe zákona a v medziach zákona. Preto v prípade uloženia pokuty za správny delikt môžu jej výšku stanoviť iba v rozpätí určenej sadzby. Hľadiská, ktoré sú vymedzené v § 28 ods. 10 zákona o

potravinách (závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa, opakovanosť protiprávneho konania) slúžia na to, aby po ich posúdení a zvážení rozhodol o pokute, ale iba v zákonom rozpätí. Prvostupňový správny orgán odôvodnil výšku pokuty s poukazom na tieto kritériá a uložil úhrnnú pokutu 45 000 eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách.

Odvolací správny orgán posúdil všetky okolnosti prípadu, návrhy a argumenty uvedené v odvolaní, nezistil pochybenie v postupe prvostupňového orgánu, preto s prihliadnutím na doterajšiu rozhodovaciu prax RVPS Humenné ponechal pokutu v pôvodnej výške, čo odôvodňuje nasledovnou správnu úvahou:

V konaní bolo preukázané, že sa účastník konania dopustil správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách viacerými skutkami, podľa § 28 ods. 2 písm. f), a to opakovane a opakovane aj podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách. Nakoľko zákon o správnom konaní neupravuje postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých správnych deliktov, správny orgán má pri ukladaní pokuty uplatniť na základe analógie legis, tzv. absorpčnú zásadu, ktorej podstata tkvie v absorpcii sadiieb (prísnejší trest pohlcuje miernejší) a uložení pokuty podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na iný správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Najprísnejšie postihnuteľný správny delikt je delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s najvyššou sadzbou. Pri rovnakej sadzbe pokút správny orgán uloží úhrnnú sankciu podľa toho ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na najzávažnejší delikt. Pokutu s vyššou sadzbou možno uložiť podľa ods. 4 uvedeného ustanovenia. Správny orgán ako najprísnejšie postihnuteľný iný správny delikt posúdil umiestňovanie na trh potravín nie bezpečných, a to s ohľadom na množstvo potravín a skutočnosť, že bola preukázaná opakovanosť aj v prípade predchádzajúceho rozhodnutia tak, ako je to uvedené nižšie, pri skúmaní minulosti prevádzkovateľa. Opakované umiestňovanie na trh potravín s nedostatkami v označení a nedodržanie zásad správnej hygienickej praxe považoval správny orgán pri určení výšky pokuty za prirážajúcu okolnosť. Následkom porušenia povinnosti je poškodenie práv spotrebiteľa pri nedodržaní povinností prevádzkovateľa stanovených v zákone o potravinách a osobitných predpisoch. Predaj potravín nevhodných na ľudskú spotrebu predstavuje vysoké riziko pre zdravie ľudí, poškodzuje záujmy konečného spotrebiteľa na trhu potravín a porušuje jeho právo na zakúpenie bezpečných a kvalitných potravín. Aj keď uvedené konanie priamo zasiahlo do práv spotrebiteľa – právo na zakúpenie potravín zodpovedajúcich požiadavkám všeobecne záväzných právnych predpisov, odvolací orgán prihliadol aj na skutočnosť, že priame následky na zdravie spotrebiteľa umiestňovaním na trh takýchto potravín neboli preukázané.

Stanovenie výšky pokuty je vecou správnej úvahy vecne a miestne príslušného orgánu úradnej kontroly potravín, pričom pri jej určení sa podľa § 28 ods. 10 zákona o potravinách obligatórne prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa a na to, či ide o opakované protiprávne konanie. V nadväznosti na tieto hľadiská a určenú sadzbu pri opakovanom konaní podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách (od 1 000 eur do 2 000 000 eur) uložil prvostupňový správny orgán účastníkovi konania pokutu vo výške 45 000 eur.

Pri určení výšky uloženej pokuty, z hľadiska závažnosti a následkov protiprávneho konania, odvolací správny orgán prihliadal na charakter a rozsah zistených nedostatkov. Odvolací orgán zohľadnil, že účastník konania je povinný dodržiavať všetky zákonom stanovené podmienky a za ich dodržiavanie zodpovedá objektívne, tzn. bez ohľadu na akékoľvek okolnosti, ktoré spôsobili ich porušenie – ide o objektívnu zodpovednosť bez možnosti liberácie. Zavinenie sa v tomto prípade neskúma. Má teda aj povinnosť pri umiestňovaní potravín na trh dodržiavať všetky hygienické požiadavky stanovené v právnych predpisoch. Závažnosť zistených nedostatkov popísal prvostupňový správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia (na str. 11 až 14) a odvolací orgán s takýmto záverom súhlasí. ŠVPS SR poukazuje na skutočnosť, že išlo o hygienické nedostatky, ktoré svedčia o nedodržaní zásad, povinností a požiadaviek na hygienu potravinárskych zariadení a nezabezpečenie uchovávanania potravín za takých podmienok, aby sa zachovala ich kvalita a biologická hodnota. Prevádzkovateľ zanedbal vykonávanie preventívnych opatrení

– pravidelnú kontrolu zariadení a ich čistenie, ako aj kontrolu podmienok uchovávania a teplotného režimu, čím porušil svoje povinnosti pri umiestňovaní potravín na trh. Charakter nedostatkov a vyhotovená fotodokumentácia dokazujú, že zistené nedostatky v hygiene nie sú denného charakteru. Podľa platných právnych predpisov je prevádzkovateľ potravinárskeho podniku povinný zabezpečiť hygienu prevádzky, zahŕňajúcu aj čistotu zariadení, ako aj uchovávanie potravín pri teplotách, deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku. Označenie potravín poskytuje spotrebiteľovi informácie, na základe ktorých sa orientuje na trhu potravín a má právo na informácie, ktoré sú pre neho dôležité, zrozumiteľné, pravdivé a na základe ktorých sa rozhoduje pri kúpe konkrétneho výrobku, resp. ktoré vyhovujú jeho individuálnym stravovacím potrebám. Preto sú zavedené konkrétne pravidlá týkajúce sa poskytovania informácií o potravinách spotrebiteľom. Okrem povinných informácií, ktoré sa musia uvádzať na obaloch potravín je určený aj spôsob, akým majú byť uvedené, pretože informácie o potravinách musia byť pre spotrebiteľa presné a jasné. Účastník konania tiež umiestňoval na trh šesť druhov čerstvého ovocia a zeleniny nie bezpečných, nevhodných na ľudskú spotrebu z dôvodu výskytu plesní, hniloby, rozbredelej konzistencie a hnilobného zápachu, pričom predaj potravín nevhodných na ľudskú spotrebu bol spôsobený výlučne pochybením na strane účastníka konania a nemôže svoje konanie obhajovať tým, že z dôvodu výskytu viditeľnej plesne si spotrebiteľ takúto potravinu nezakúpi, čím je eliminované riziko poškodenia zdravia spotrebiteľa. Odvolací orgán tiež konštatuje, že predaj nebezpečných potravín je systematicky zaradený medzi najzávažnejšie delikty, ktoré sú sankcionované najprísnejšou pokutou. Zistené porušenie právnych predpisov bolo dostatočne preukázané a zdokumentované. Prevádzkovateľ ako predávajúci musí tiež zaviesť primerané postupy a musí vykonávať také kroky, aby potraviny ponúkané na predaj konečnému spotrebiteľovi zodpovedali požiadavkám potravinovej legislatívy. Má teda aj povinnosť dodržiavať základné požiadavky pri umiestňovaní potravín na trh a povinnosť vyradiť z trhu potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu a nie spoliehať sa na to, že si spotrebiteľ takéto potraviny s výskytom viditeľnej plesne nekúpi. Zistené porušenie právnych predpisov bolo dostatočne dokázané a písomne zdokumentované. Hlavným cieľom potravinovej legislatívy je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov vo vzťahu k potravinám. Prevádzkovatelia sú povinní vykonať všetky potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, aby pri predaji potravín boli dodržané všetky zákonné požiadavky, a to nepretržite, čo účastník konania nezabezpečil. Plesnivenie a hniloba je mikrobiálna kontaminácia, spôsobená baktériami a potraviny s výskytom plesne a hniloby predstavujú riziko pre spotrebiteľa a môžu ohroziť jeho zdravie, nakoľko môžu spôsobiť alimentárne ochorenie ľudí. Aj malé poškodenia na povrchu plodov sú miestom pre vstup rôznych baktérií, ktoré postupne spôsobujú ich rozklad a infekciu počas skladovania a predaja. Predaj potravín nevhodných na ľudskú spotrebu bol spôsobený výlučne pochybením na strane účastníka konania. Odvolací orgán súčasne pri určovaní výšky pokuty prihliadal na spoločenskú neprijateľnosť takéhoto konania. Je zrejmé, že účastník konania si uvedené povinnosti neplnil, nakoľko boli zistené nedostatky, ktoré boli riadne zdokumentované v Zázname o úradnej kontrole potravín č. HE/2022/KnKrDo/306 zo dňa 19. 12. 2022, prerokované so zodpovedným zamestnancom prítomným pri kontrole.

Odvolací orgán zohľadnil možné následky zisteného protiprávneho konania berúc do úvahy fakt, že ustanovenia potravinového práva majú predovšetkým preventívny charakter zameraný na predchádzanie akejkoľvek kontaminácii potravín, akémukoľvek ohrozeniu zdravia ľudí a porušeniu práva spotrebiteľa na trhu potravín. Predajom potravín nevhodných na ľudskú spotrebu, v tomto prípade až šiestich druhov čerstvého ovocia s výskytom hniloby a plesne mohol byť spotrebiteľ poškodený na svojich právach, pretože takéto potraviny sú neprijateľné na spotrebu. Aj keď uvedené konanie priamo zasiahlo do práv spotrebiteľa – právo na zakúpenie potravín zodpovedajúcich požiadavkám všeobecne záväzných právnych predpisov, priame následky na zdravie spotrebiteľa umiestňovaním na trh takýchto potravín neboli preukázané, aj keď na druhej strane je potrebné opakovane zdôrazniť, že pre vyvodenie zodpovednosti za uvedené správne delikty nie je potrebné preukázanie aj skutočného poškodenia zdravia spotrebiteľov. Odvolací orgán súčasne pri určovaní výšky pokuty prihliadal na spoločenskú neprijateľnosť takéhoto konania. Účastníkovi

konania nebolo preukázané úmyselné protiprávne konanie, k porušeniu povinností došlo. K závažnosti správneho deliktu sa odvolací orgán vyjadril v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia (v bode II. odôvodnenia) pri kvalifikácii protiprávneho konania a podrobne aj prvostupňový správny orgán v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia.

Čo sa týka trvania protiprávneho stavu, nedostatky pri predaji v hygiene zariadení, dodržiavani teploty uchovávaní jedného druhu potraviny a umiestňovanie na trh čerstvého ovocia a zeleniny s výskytom plesne a hniloby boli zistené v čase úradnej kontroly potravín dňa 19. 12. 2022. Presný čas trvania týchto nedostatkov nebolo možné s ohľadom na ich charakter zistiť, aj keď je zrejmé, že bezprostredne v čase kontroly nevznikli. Nedostatky v označení potravín boli zistené v čase kontroly a vzhľadom na ich charakter (označenie na originálnej etikete) pretrvávali od dodania predmetných potravín do prevádzky.

Odvolací správny orgán sa tiež zaoberal minulosťou prevádzkovateľa a opakovanosťou jeho protiprávneho konania, skúmal nedodržiavanie predpisov v danej prevádzkarni a v tejto veci odkazuje na závery prvostupňového orgánu, ktorý uviedol, že v predchádzajúcom období 3 rokov pred vykonanou kontrolou, výsledky ktorej sú predmetom tohto konania, boli zistené nedostatky a voči účastníkovi konania boli vedené správne konania za porušenie požiadaviek zákona o potravinách v predmetnej prevádzkarni: - Rozhodnutím RVPS Humenné č. k. 349/2020-410-11 zo dňa 07. 12. 2020, potvrdené Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 3547/2020, 1708/2021 zo dňa 27. 01. 2021 (právoplatné dňa 28. 01. 2021) bola uložená pokuta vo výške 5 000 eur **podľa § 28 ods. 4 písm. a)** za umiestňovanie na trh jedného druhu potravín nie bezpečných (Giana Jahody v sladkom náleve 820 g), u ktorého bola metódou HPLC/DAD zistená prítomnosť syntetického farbiva ponceau 4R (E 124), ktoré nie je v danej kategórii potravín povolené používať (§ 28 ods. (4) písm. a), čo bolo zistené pri úradnej kontrole dňa 24. 02. 2020 v predmetnej prevádzkarni;

- Rozhodnutím RVPS Humenné č. k. 179/2021-410-03 zo dňa 17. 02. 2021, potvrdené Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 3470/2021 zo dňa 22. 04. 2021 (právoplatné dňa 23. 04. 2021) bola uložená pokuta vo výške 20 000 eur **podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 6** zákona o potravinách účinného v rozhodnom čase za opakované umiestňovanie na trh potravín nesprávne označených, čo bolo zistené pri úradnej kontrole dňa 03. 03. 2020 v predmetnej prevádzkarni;
- Rozhodnutím RVPS Humenné č. k. 294/2021-400-03 zo dňa 20. 04. 2021, potvrdené Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 4224/2021 zo dňa 14. 06. 2021 (právoplatné dňa 14. 06. 2021) bola uložená pokuta vo výške 20 000 eur **podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 6** zákona o potravinách účinného v rozhodnom čase za opakované umiestňovanie na trh potravín nesprávne označených, čo bolo zistené pri úradnej kontrole dňa 17. 09. 2020 v predmetnej prevádzkarni;
- Rozhodnutím RVPS Humenné č. k.: 178/2022-410-03 zo dňa 21. 03. 2022, v spojení s Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 4448/2022 zo dňa 23. 05. 2022 (právoplatné dňa 24. 05. 2022) bola účastníkovi konania **podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 6 zákona o potravinách v znení účinnom v rozhodnom čase** uložená úhrnná pokuta vo výške 6 000 eur aj za to, že dňa 28. 04. 2021 v predmetnej prevádzkarni opakovane umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené – jeden druh, ktorého označenie zloženia nebolo pre spotrebiteľa presné, jasné a ľahko zrozumiteľné, nakoľko v názve a v zložení boli použité skratky zložky;
- Rozhodnutím RVPS Humenné č. k. 403/2022-410-03 zo dňa 04. 10. 2022 (právoplatné dňa 25. 10. 2022) bola účastníkovi **konania podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 7** zákona o potravinách uložená úhrnná pokuta vo výške 9 000 € za to, že dňa 07. 10. 2021 v tej istej prevádzkarni opakovane umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené (jeden druh, u ktorého nebola zvýraznená látka spôsobujúca alergiu alebo neznášanlivosť, v označení zloženia ktorého je uvedená zložka vajíčková šťava, čo je pre spotrebiteľa nejasné a nezrozumiteľné);
- Rozhodnutím RVPS Humenné č. k.: 112/2022-400-03 zo dňa 18. 02. 2022, potvrdené v odvolacom konaní Rozhodnutím ŠVPS SR č.k. 4122/2022 zo dňa 25. 04. 2022 (právoplatné dňa 26. 04. 2022) bola účastníkovi konania **podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom v rozhodnom čase** uložená úhrnná pokuta vo výške 45 000 eur za to, že dňa 22. 02. 2021 v

predmetnej prevádzkarni opakovane umiestňoval na trh potraviny nie bezpečné (jeden druh lahôdkárskeho výrobku), u ktorých laboratórnym skúšaním bola potvrdená prítomnosť baktérie *Listeria monocytogenes*;

- Rozhodnutím o odvolaní ŠVPS SR č.k. 5770/2023 zo dňa 20. 07. 2023, ktorým bolo zmenené Rozhodnutie RVPS Humenné č.k. 235/2023-410-03 zo dňa 09. 05. 2023 (právoplatné dňa 20. 07. 2023), bola podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 8 zákona o potravinách uložená pokuta vo výške 55 000 eur za umiestňovanie na trh jedného druhu potravín nie bezpečných, u ktorého bol prekročený obsah chlorpyrifosu (nameraná hodnota 0,025 mg/kg, maximálny limit 0,01 mg/kg); nedostatok bol zistený na základe výsledku laboratórneho vyšetrenia predmetnej vzorky (odobratej dňa 15. 08. 2022 v predmetnej prevádzke) v akreditovanom laboratóriu VPÚ Bratislava (Protokol o skúške č. 12213/2022 zo dňa 27.9.2022) a potvrdený Európskym referenčným laboratóriom pre rezíduá pesticídov analýzou arbitrážnej vzorky (UNIVERSIDAD DE ALMERIA European Union Reference Laboratory for pesticide residue analysis in Fruits and Vegetables, EURL-FV);
- Rozhodnutím č.k. 239/2023-410-03 zo dňa 04. 05. 2023 (právoplatné dňa 26. 05. 2023), ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách uložená pokuta vo výške 6 000 eur za opakované umiestňovanie na trh dvoch druhov potravín nesprávne označených, čo bolo zistené pri úradnej kontrole dňa 12. 05. 2022 v tej istej prevádzkarni;
- Rozhodnutie RVPS Humenné č.k. 381/2023-410-03 zo dňa 31. 07. 2023, potvrdené Rozhodnutím ŠVPS SR č. 6449/2023-2 zo dňa 02. 11. 2023 (právoplatné 03. 11. 2023), ktorým bola účastníkovi konania podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách uložená pokuta vo výške 19 000 eur za nedostatky v prevádzkovej hygiene a za opakované umiestňovanie na trh dvoch druhov potravín nesprávne označených, čo bolo zistené pri úradnej kontrole dňa 18. 08. 2022;

Odvolací orgán uvádza, že v súvislosti s opakovaným protiprávnym konaním zákon o potravinách obsahuje osobitné ustanovenia, ktoré upravujú prísnejšie sadzby pokút v prípade opätovného porušenia povinností, za ktoré bola uložená pokuta a preto posúdenie tohto hľadiska pri ukladaní pokuty je zvlášť dôležité. Preto v súvislosti s hľadiskom opakovania protiprávneho konania správny orgán posúdil okolnosti uloženia pokuty v prípade rozhodnutí č. k.: 178/2022-410-03 zo dňa 21. 03. 2022, č. k. 403/2022-410-03 zo dňa 04. 10. 2022 a č. k.: 112/2022-400-03 zo dňa 18. 02. 2022 a konštatuje, že do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti týchto rozhodnutí (24. 05. 2022, 25. 10. 2022, 26. 04. 2022) došlo k opätovnému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 6 zákona o potravinách v znení účinnom do 30. 06. 2022, podľa § 28 ods. 2 písm. f) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách a podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom v rozhodnom, čím sú splnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 7, ods. 9 zákona o potravinách.

V konaní bolo teda preukázané opakované protiprávne konanie podľa § 28 ods. 7, 9 zákona o potravinách. Uvedené rozhodnutia boli zohľadnené pri zaradení protiprávneho konania pod kvalifikovanú skutkovú podstatu dotknutých správnych deliktov. Ostatné rozhodnutia, skúmané v rámci minulosti a uvádzané v predchádzajúcom odseku, boli pri určení výšky pokuty zohľadnené ako prítiažujúca okolnosť. ŠVPS SR konštatuje, že aj v minulosti boli v uvedenej prevádzkarni zisťované nedostatky týkajúce sa nedostatkov v hygiene predaja, nesprávneho označovania potravín a umiestňovanie na trh potravín nie bezpečných.

Odvolací orgán posúdil výšku pokuty v nadväznosti na všetky zákonom stanovené hľadiská a určenú sadzbu (od 1 000 eur do 2 000 000 eur), pričom došiel k záveru, že pokuta určená prvostupňovým správnym orgánom vo výške 45 000 eur nevybočuje z medzí ustanovených zákonom, je tiež v súlade aj s

rozhodovacou praxou RVPS Humenné a je vzhľadom na jej represívno-výchovnú funkciu pokutou zodpovedajúcou zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona.

Pri posúdení uloženej pokuty odvolací správny orgán zohľadnil všetky argumenty uvedené vyššie, rešpektoval zmysel a účel aplikovaných predpisov. Ako prítiažujúcu okolnosť posúdil skutočnosť, že účastník konania spáchal tri správne delikty, jeden z nich viacerými skutkami a dva opakovane, pričom jeden z nich je zaradený medzi najprísnejšie postihnutelné. Z posúdenia minulosti je zrejmé, že hygienické nedostatky, umiestňovanie na trh potravín s nedostatkami v označení a potravín nie bezpečných boli v dotknutej prevádzkarni zistené aj v období dlhšom ako jeden rok spätne (teda nad rámec opakovanosti, ktorá bola dôvodom pre použitie zvýšenej sadzby), čo potvrdzuje, že prevádzkovateľ má problémy so zabezpečením plnenia určených povinností a prijaté opatrenia na predchádzanie vzniku týchto nedostatkov nie sú účinné. Opakovanosť konania (do jedného roka) v prípade nesprávneho označovania bola preukázaná s poukázaním až na dve rozhodnutia, v prípade umiestňovania na trh potravín nie bezpečných sa jedná o dvojnásobné opakované konanie. Odvolací orgán teda konštatuje, že sankcie uložené v minulosti dostatočne neodradili účastníka konania od protiprávneho konania a je zrejmé, že ich výchovný cieľ dosiahnutý nebol. Pri posudzovaní výšky pokuty ukladanej za nesprávne označenie potravín odvolací správny orgán zobral do úvahy aj skutočnosť, že zodpovedným za poskytnuté informácie o potravinách je predovšetkým ich výrobca/distribútor, teda ten prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, ktorý nesprávne označil potraviny. Na druhej strane musel zobrať do úvahy aj podiel viny účastníka konania, nakoľko sa jednalo o také zistenia nesprávneho označovania, ktoré mal účastník konania počas výkonu vnútorných kontrol včas zistiť a nesprávne označené potraviny mal z trhu vyradiť.

Poľahčujúcou okolnosťou bola skutočnosť, že prevádzkovateľ následne vykonal nápravu, nebolo preukázané ohrozenie alebo poškodenie zdravia spotrebiteľov, aj keď na druhej strane je potrebné opakovane zdôrazniť, že pre vyvodenie zodpovednosti za jednotlivé správne delikty nie je potrebné preukázanie aj skutočného poškodenia zdravia spotrebiteľov. Ustanovenia potravinového práva totiž majú predovšetkým preventívny charakter a sú zamerané na predchádzanie porušenia alebo ohrozenia spotrebiteľa na trhu potravín. Poľahčujúcou okolnosťou bola tiež skutočnosť, že nie všetky kontroly, ktoré boli u účastníka konania vykonané v sledovanom období, viedli k uloženiu sankcie. Tieto kontroly popísala RVPS Humenné na str. 17 v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia. Aj skutočnosť, že išlo o konanie nedbanlivostné posúdil odvolací orgán ako poľahčujúcu okolnosť.

Správny orgán uložil účastníkovi konania pokutu v rozpätí definovanej sadzby a podľa názoru odvolacieho orgánu nie až v tak neprimeranej výške vzhľadom na určenú sadzbu pri opakovanom protiprávnom konaní od 1 000 do 2 000 000 eur (2,25 % jej maximálne možnej výšky), berúc do úvahy fakt, že uložená pokuta má plniť nielen represívny, ale aj výchovný a preventívny účel. Vo sfére účastníka konania má uložená pokuta plniť ako úlohu výchovnú, tak aj represívnu a postihovať za protiprávne konanie, a preto je žiaduce, aby bola citelná v majetkovej sfére páchatel'a správneho deliktu. Nemôže sa jednať o sankciu v zanedbateľnej výške, inak sa nedá predpokladať, že by splnila svoj účel. Pokuta v uloženej výške takúto funkciu spĺňa. Uložená pokuta plní taktiež preventívnu úlohu, najmä vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností (generálne pôsobenie), ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho postupu (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 163/2010).

IV.

Odvolací orgán zhodnotil kvalitu preskúmaného rozhodnutia nielen z hľadiska zákonnosti, ale aj z hľadiska jeho vecnej správnosti a dospel k názoru, že protiprávne konanie účastníka konania bolo dostatočne preukázané. Odvolací orgán konštatuje, že prvostupňový správny orgán pri vydávaní rozhodnutia vychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu veci, ktorý zakladá právnu zodpovednosť účastníka

konania, pričom na jeho zistenie použil zákonné prostriedky. Rozhodnutie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti ustanovené v § 47 zákona o správnom konaní. ŠVPS SR nezistila porušenie právnych predpisov prvostupňovým orgánom a ani účastník konania vo svojom odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by boli dôvodom na zrušenie alebo zmenu napadnutého rozhodnutia, preto odvolací orgán podľa § 59 ods. 2 zákona o správnom konaní odvolanie účastníka konania zo dňa 29. 11. 2023 zamietol a rozhodnutie RVPS Humenné č. k. 491/2023-410-02 zo dňa 13. 11. 2023 potvrdil.

Poučenie:

Toto rozhodnutie je konečné a podľa § 59 ods. 4 zákona o správnom konaní sa nemožno proti nemu ďalej odvolať. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

ústredný riaditeľ

[Redacted signature]

Tento dokument bol podpísaný elektronicky, kvalifikovaným mandátnym certifikátom štatutára ŠVPS SR.

Rozhodnutie sa doručuje:

[Redacted recipient information]

Na vedomie:

RVPS Humenné, Gaštanová 3, 066 01 Humenné

